

ЗЕЛС

ГЛАСИЛО

ЗАЕДНИЦА НА
ЕДИНИЦИТЕ
НА ЛОКАЛНАТА
САМОУПРАВА
НА РЕПУБЛИКА
МАКЕДОНИЈА

ВНЈВЛ

ГАЗЕТЌ

BASHKËSIA E
NJËSIVE TË
VETËQEVERISJES
LOKALE TË
REPUBLIKËS SE
MAQEDONISË

12 2010

ОДРЖАНА ТРЕТА СЕДНИЦА
НА ГЕНЕРАЛНОТО СОБРАНИЕ НА ЗЕЛС

U MBAJT SEANSA E TRETË
E KUVENDIT GJENERAL TË ВNJVL-SË

ПРОМОВИРАН НОВИОТ ИНСТРУМЕНТ
НА ДЕМОКРАТСКО УЧЕСТВО НА ГРАЃАНИТЕ
ВО ЛОКАЛНАТА ВЛАСТ -
„ФОРУМ ВО ЗАЕДНИЦАТА“

U PROMOVUA INSTRUMENTI I RI
I PJESËMARRJES DEMOKRATIKE
TË QYTETARËVE NË PUSHTETIN LOKAL -
„FORUME NË BASHKËSI“

Почитувани,

Најнапред сакам да Ви ја честитам Новата 2011 година. Сакам да Ви посакам голем успех на работното место, но и во личниот живот и истовремено посакувам 2011 година да ја паметиме по тоа што ќе обезбедиме поголема финансиска самостојност за општините, а во втората фаза од фискалната децентрализација ќе влезат и преостанатите осум општини.

Верувам дека листата на желби на сите локални власти од земјава е идентична и се поклопува со систематизираните ставови на ЗЕЛС, изнесени пред централната власт, односно, дискутирани и на третата седница на Генералното собрание, највисокото тело на ЗЕЛС, што се одржа на трети декември 2010 година во Маврово. Особено ме радува што беа истакнати успехите што оваа година ги постигнавме, а тоа е лобирањето за изготвување на два значајни закони, Законот за градежно земјиште и Законот за легализација на бесправно изградените градби, чии предлози се наоѓаат во собраниска процедура, а во чија подготовка активно учествуваше ЗЕЛС. Навистина оваа година имавме мало зголемување на зафаќањето од ДДВ за општините, но импонира фактот што сите локални власти едногласно искажаа дека не отстапуваат од ставот, зафаќањето од ДДВ да изнесува најмалку 6%, а од персоналниот данок 30%. Беа изнесени и низа други успеси, но и барања, за кои ЗЕЛС ќе продолжи со притисоци кај централната власт. Членовите на Генералното собрание речиси едногласно го усвоија предлогот за зголемување на членарината за два денари по глава на жител, што всушност претставува огромен чекор напред за локалните власти во градењето на ефикасна е-општина. Всушност, зголемувањето од два денара претставува огромна поединечна заштеда за секоја општина, која доколку поединечно пристапи кон развивање на софтверските решенија што ЗЕЛС ги предвиде во својата нова ИКТ стратегија за 2011-2015 година би ја чинеле најмалку од 20.000 - 50.000 евра. Со овие два дополнителни денари софтверите во ЗЕЛС ќе им бидат достапни истовремено на сите општини, што потврдува дека единството во ЗЕЛС е на високо ниво и дека Заедницата има еднаков третман кон сите свои членки.

Сакам да ве информирам дека во декемвриското Гласило ќе можете да прочитате подетално за сите настани, конференции, обуки, иницијативи, кои во текот на овој месец ги организиравме за нашите членки и кои навистина се во голем број.

Сакам само да издојам дека овој месец ја организиравме и традиционалната конференција, со поддршка на ОБСЕ, со која сега ја одбележавме петгодишнината од почетокот на имплементирањето на децентрализацијата на власта во земјава. Всушност како и минатата година и оваа, децентрализацијата доби релативно добри оценки во Извештајот на ЕУ за напредокот на нашата земја, тема за која, меѓу другото, дискутираа претставниците од Европската унија и од нашата земја на петтата седница на Заедничкиот консултативен комитет (ЗКК) што се одржа на 14 декември 2010 година во Брисел.

Со почит,
Душица Перишиќ
Извршен директор на ЗЕЛС

Тë nderuar,

Fillimisht дëshiroj t'ua uroj Vitin e Ri 2010. T'u дëshiroj sukses të madh në vendin e punës, por edhe në jetën personale dhe njëkohësisht дëshiroj që vitin 2011 t'a mbani mend me atë që do të sigurojmë pavarësi më të madhe financiare për komunat, ndërsa në fazën e dytë të decentralizimit fiskal do të hyjnë edhe tetë komunitet tjera.

Besoj se lista e дëshirave e të gjitha pushteteve lokale në vend është identike dhe përputhet me qëndrimet e sistematizuara të BNJVL-së të paraqitura para pushtetit qëndror, respektivisht të diskutuara edhe në seancën e tretë të Kuvendit Gjeneral, trupi më i lartë i BNJVL-së që u mbajt më 3 dhjetor, 2010, në Mavrovë. Tejet më gëzon që u theksuan sukseset që i arritëm këtë vit, ndërsa ky është lobimi për hartimin e dy ligjeve të rëndësishme, Ligji për tokën ndërtimore dhe Ligji për legalizimin e ndërtimeve të ndërtuara pa leje, propozimet e të cilave gjenden në procedurë parlamentare, ndërsa në пërgatitjen e të cilave në mënyrë aktive morri pjesë BNJVL. Me të vërtetë këtë vit kishim rritje të vogël të пërfshirjes së TVSH-së për komunat, por imponon fakti se të gjitha njësitë e vetëqeverisjes lokale unanimisht u shprehën se nuk heqin dorë nga qëndrimi, që пërfshirja e TVSH-së të пërmбajë më së paku 6% ndërsa nga tatimi personal 30%. U paraqitën edhe një varg suksesesh tjera por edhe kërkesa për të cilat BNJVL do të vazhdojë me presionet te pushteti qëndror. Anëtarët e Kuvendit Gjeneral po thauj se unanimisht e miratuan propozimin për rritjen e anëtarësimit për 2 denarë, për një banor, që në të vërtetë paraqet hap gjigant për pushtetet lokale në ndërtimin e e-komunës efikase. Në të vërtetë rritja prej 2 denarësh paraqet kursim tejet të madh për çdo komunë në veçanti, e cila për deri sa afrohet në mënyrë individuale ndaj zhvillimit të vendimeve softuerike që BNJVL i parashikoi në strategjinë e re të TIK për 2011-2015 do t'a kushtonte më së paku prej 20.000-50.000 euro. Me këta dy denarë plotësues softuerët në BNJVL do të jenë të aritshme njëkohësisht për të gjitha komunat. Që vërteton se uniteti në BNJVL është në nivel të lartë dhe se Bashkësia ka trajtim të barabartë ndaj të gjitha anëtareve të saja.

Dua t'ju informoj se në Gazetën e dhjetorit do të mund të lexoni më detajisht për të gjitha ngjarjet, konferencat, trajnimet, iniciativat, që gjatë këtij viti i organizuam për anëtarët tona dhe me të vërtetë janë të shumënumërta.

Dëshiroja vetëm të ndaj se këtë muaj, e organizuam edhe Konferencën tradicionale me пërkrahje të OSBE-së, me të cilën tash, e shënuam pesëvjetorin nga fillimi i implementimit të decentralizimit të pushtetit në vend. Në të vërtetë si edhe vitin e kaluar edhe këtë vit, decentralizimi morri vlerësim relativisht të mira në Raportin e BE-së për avancimin e vendit tonë, темë mbi të cilën mes tjerash diskutuan пërfаqësuesit e Bashkimit Evropian dhe të vendit tonë në seancën e pestë të Komitetit të Përbashkët Konsultativ (KPK) që u mbajt më 14 dhjetor, 2010 në Bruksel.

Me respekt,
Dushica Perisheva
Drejtor ekzekutiv i BNJVL-së

ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

тел. +389 (0)2 30 99 033 / факс: +389 (0)2 30 61 994
ул. Женевска бб, п.фах 32, 1000 Скопје, Република Македонија
contact@zels.org.mk, www.zels.org.mk

Извршен директор на ЗЕЛС - Душица Перишиќ
Заменик извршен директор на ЗЕЛС - Ардита Дема
Уреднички колегиум - Весна Арсовска - Динковска, Виктор Арнаудовски
Дизајн и подготовка за печат - Европа 92
Печати - Европа 92

BASHKËSIA E NJËSIVE TË VETËQEVERISJES LOKALE TË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË

tel. +389 (0)2 30 99 033 / fax: +389 (0)2 30 61 994
rruga. Zhenevska p.n., F.P. 32, 1000 Shkup, Republika e Maqedonisë
contact@zels.org.mk, www.zels.org.mk

Drejtor ekzekutiv i BNJVL-së - Dushica Perisheva
Zëvendës drejtor ekzekutiv - Ardita Dema
Bordi redaktues - Vesna Arsovska - Dinkovska, Viktor Arnaudovski
Pergatitje per shtyp - Европа 92
Shtyp - Европа 92

ЗАОКРУЖУВАЊЕ НА АКТИВНОСТИТЕ НА УО НА ЗЕЛС ЗА 2010 ГОДИНА

Членовите на Управниот одбор на ЗЕЛС, на втори декември 2010 година во хотелот „Радика“, во Маврово, ја одржаа 12-тата седница, на која беа разгледувани значајни документи од работењето на Заедницата, кои беа предвидени да се разгледуваат и од највисокото тело на ЗЕЛС, Генералното собрание, чија седница беше закажана за следниот ден.

Претседателот на ЗЕЛС, Коце Трајановски, пред членовите на УО ги презентираше сите активности што ЗЕЛС ги превземал во текот на 2010 година, при што ги потенцираше позитивните резултати, односно постигнатите успеси од значење за сите локални власти во земјата, меѓу кои активното учество во подготвувањето на Законот за градежно земјиште, што е во собраниска процедура и низата активности во подготвувањето на Законот за третман на бесправно изградените градби, што е во владина процедура. Членовите на УО, цврсто застапаа на ставот дека на локалните власти им е потребна поголема финансиска самостојност, изнесена и во систематизираните ставови на ЗЕЛС, каде е децидно посочено барањето во 2011 година од средствата од ДДВ општините да доби-

ваат 4,5%, односно тие да изнесуваат 6% во 2012 година, во однос на персоналниот данок, кој според направените споредбени анализи во ЗЕЛС во сите држави од регионот и Европа во најголем процент го добиваат локалните власти. ЗЕЛС бара во 2011 година 15% од овие средства да одат за општините, а во 2012 најмалку 30%.

Се дискутираше и за другите значајни барања на ЗЕЛС кои се однесуваат на подобрување на условите за извршување на надлежностите на локалните власти, особено за оние кои се однесуваат на потребата од измени на законски или подзаконски акти, но и донесување на нови закони, меѓу кои е и Законот за комунални дејности.

Се говореше и за зајакнување на лобирањето за општините кои сè уште се наоѓаат во првата фаза од фискалната децентрализација, да се идзејствува Владата да продолжи со обезбедувањето на долгорочни позајмици, чии рокови за враќање, од пет би се зголемиле на 10 години, како и заживувањето на алтернативните начини за кредитирање, меѓу кои беше посочена претстојната конференцијата за општински обврзници, подржана од Ми-

нистерството за финансии и УСАИД. Сето тоа со цел во првата половина од 2011 година сите општини да ги остварат потребните услови и да влезат во втората фаза од фискалната децентрализација.

При разгледувањето на Буџетот и Акциониот план на ЗЕЛС за 2011 година се дискутираше и за обезбедување на можности за поддршка на општините кои сè уште се наоѓаат во првата фаза од децентрализацијата, во однос на бесплатни обуки што ги организира ЗЕЛС за општинската администрација. Беше аргументирана и иницијативата од ЗЕЛС за зголемување на членарината за два денари, односно таа да изнесува вкупно осум денари по жител. При тоа беше објаснета конкретната намена на овие средства, кои во основа треба да обезбедат заштеда на средства на општините за развојот на е-општина, развој на софтверски

апликации, развој на човечки ресурси за одржување на овие системи.

Членовите на УО иницираа нови предлози и барања, меѓу кои, да се упати барање до Владата на РМ, 2% од уплатата на игрите на среќа да се наменат за општините, потоа да се организира тематска работилница за проблемите со кои се соочуваат локалните власти во постапките од денационализацијата, а беше посочена потребата за иницирање на одредени измени во Законот за експропријација. Беше посочена потребата од разгледување на постапките при трансформацијата на земјоделското во градежно земјиште, одредни прашања од областа на енергетската ефикасност, а се дискутираше и по изнесената иницијатива за изнаоѓање на заедничко решение за утврдувањето на одредени стандарди при утврдување на цената за водата за пиење.

ЗТЦ, ЗЕПЕ И КАНЦЕЛАРИЈА ЗА КОМУНИКАЦИЈА ВО БРИСЕЛ – НОВИ ЕДИНИЦИ ВО ЗЕЛС

На оваа седница едногласно беа изгласан Буџетот на ЗЕЛС и Акциониот план за 2011 година, Стратегијата за ИКТ за 2011-2015 година, Планот за јавни набавки за 2011 како и изменувањето и дополнувањето на актот за систематизација, каде се предвидува реорганизирање во три посебни единици, чиј предмет на работа и делокруг, веќе се извршува од страна на постојаните организациски единици. Целта е зголемување на степенот на услугите на ЗЕЛС кон своите членки, за што се утврдуваат: Центар за обуки и стручно усовршување, со скратен назив „ЗЕЛС ТРЕНИНГ ЦЕНТАР - ЗТЦ“, Канцеларија за комуникација на ЗЕЛС во Брисел и Единица за поддршка на е-општини при ЗЕЛС со скратен назив – „ЗЕПЕ“.

RRUMBULLAKËSIM I AKTIVITETEVE TË BD TË BNJVL-SË PËR VITIN 2010

Anëtarët e Bordit drejtues të BNJVL-së, më 2 dhjetor, 2010, në hotelin „Radika”, në Mavrovë e mbajtën seancën e 12-të, në të cilën u shqyrtuan dokumente të rëndësishme nga puna e Bashkësisë, të cilat u parashikuan të shqyrtohen edhe nga ana e trupit më të lartë të BNJVL-së, Kuvendi Gjeneral, seanca e të cilit u caktua për ditën e nesërme.

Kryetari i BNJVL-së, Koce Trajanovski, para anëtarëve të BD i prezantoi aktivitetet të cilat BNJVL i ndërmoi gjatë vitit 2010, me ç'rast i potencoi rezultatet pozitive, respektivisht sukseset e arritura të rëndësishme për të gjitha pushtetet lokale në vend, midis të cilave edhe pjesëmarrja aktive në përgatitjen e ligjit për tokën ndërtimore që është në procedurë parlamentare dhe një sërë aktiviteteve në përgatitjen e ligjit për trajtimin e ndërtimeve të ndërtuara pa leje, që është në procedurë qeveritare. Anëtarët e BD ishin këmbëngulës për

qëndrimin se pushteteve lokale u duhet pavarësi më e madhe financiare, e paraqitur edhe në qëndrimet e sistematizuara të BNJVL-së, ku në mënyrë të qartë është theksuar kërkesa që në vitin 2011 nga mjeteve të TVSH-së komunat të fitojnë 4,5%, respektivisht ajo përmban 6% në vitin 2012. Në raport me tatiimin personal, që përmes analizave të kryera në BNJVL, në të gjitha shtetet e rajonit dhe në Evropë, përqindjen më të madhe e fitojnë pushtetet lokale, BNJVL kërkon që në vitin 2011, 15% të këtyre mjeteve të shkojnë në komunë, ndërsa në vitin 2012 më së paku 30%.

U diskutua edhe për kërkesa tjera të rëndësishme të BNJVL-së që kanë të bëjnë me përmirësimin e kushteve për kryerjen e kompetencave të pushteteve lokale, veçanërisht për ato që kanë të bëjnë me nevojën e ndryshimeve të ligjeve dhe akteve ndërligjore, por edhe aprovimin e ligjeve të reja, midis të cilave edhe

ligji për veprimtaritë komunale.

U diskutua edhe për përforsimin e lobimit për komunat të cilat ende ndodhen në fazën e parë të decentralizimit fiskal, të veprojë Qeveria për të vazhduar me sigurimin e fletëobligacioneve afatgjate, afatet për kthyerjen e të cilave prej 5 do të rriteshin në 10 vite, si dhe përtrirjen e mënyrës alternative për kreditim, midis të cilave u përmend konferenca e ardhshme për fletëobligacionet komunale, përkrahur nga Ministria për financa dhe USAID. E tërë kjo me qëllim që në gjysmën e parë të vitit 2011 të gjitha komunat t'i realizojnë kushtet e nevojshme dhe të hyjnë në fazën e dytë të decentralizimit fiskal.

Gjatë shqyrtimit të Buxhetit dhe Planit Aksional të BNJVL-së për vitin 2011, u diskutua edhe për sigurimin e mundësive për përkrahjen e komunave të cilat ende ndodhen në fazën e parë të decentralizimit, lidhur me trajnimet falas që i organizon BNJVL për administratën komunale. U argumentua edhe iniciativa nga BNJVL për rritjen e anëtarësimit për 2 denarë, respekti-

visht ajo të përmbajë gjithsej 8 denarë për banor. Me ç'rast u shpjegua dedikimi konkret i këtyre mjeteve, të cilat duhet të sigurojnë kursim të mjeteve të komunave për zhvillimin e e-komunës, zhvillimin e aplikimeve softuerike, zhvillimin e resurseve njerëzore për mirëmbajtjen e këtyre sistemeve.

Anëtarët e BD iniciuan propozime dhe kërkesa të reja, midis të cilave të dërgohet kërkesë deri te Qeveria e RM, 2% nga pagesa e lojërave të fatit t'u dedikohen komunave, pastaj të organizohen punëtori tematike për problemet me të cilat ballafaqohen pushtetet lokale në procedurat nga denacionalizimi, ndërsa u theksua edhe nevoja për iniciimin e ndryshimeve të caktuara në ligjin për eksproprijim. U përmend nevoja nga shqyrtimi i procedurave gjatë transformimit të tokës bujqësore në atë ndërtimore, çështje të caktuara nga lëmia e efikasitetit energjetik, ndërsa u diskutua edhe për iniciativën e parashtruar për gjetjen e zgjidhjes së përbashkët për përcaktimin e standardeve të caktuara gjatë përcaktimit të çmimit të ujit për pije.

BQT, BNJPE DHE ZYRA PËR KOMUNIKIM NË BRUKSEL-NJËSI TË REJA NË BNJVL

Në këtë seancë unanimisht u votua Buxheti i BNJVL-së dhe Plani Aksional për vitin 2011, Strategjia për TIK për 2011-2015, Plani për furnizime publike për 2011 si dhe ndryshimi dhe plotësimi i aktit për sistematizim ku parashikohet riorganizim në tri njësi të veçanta, lënda e punës së të cilit, tash më ekzekutohet nga ana e njësisë të përhershme organizative. Qëllimi është rritja e shkallës së shërbimeve të BNJVL-së ndaj anëtarëve të saja, me ç'rast përcaktohen: Qendra për trajnim dhe përsosje profesionale, me shkurtesë „BNJVL-Qendra e trajnimeve-BQT”, Zyra e BNJVL-së për komunikim në Bruksel dhe Njësia për përkrahjen e e-komunave pranë BNJVL-së-me shkurtesë „BNJPE”.

ЛОКАЛНИТЕ ВЛАСТИ БАРААТ ДА УПРАВУВААТ СО ШУМИТЕ

PUSHTETET LOKALE KËRKOJNË TË MENAXHOJNË ME PYJET

Покренување на иницијатива за обезбедување на правото за управување со шумите од страна на локалната самоуправа, разгледување на можностите за вклучување на шумарството во програмите за рурален развој и продлабочување на соработка помеѓу Комисијата за рурален развој при ЗЕЛС со Националната асоцијација на сопственици на приватни шуми и со СНВ за прашања поврзани за шумарството. Ова се дел од заклучоците кои произлегоа од работилницата „Шумарството во политиката на руралниот развој“ организирана на 10 и 11 декември 2010 година во Берово, од страна на СНВ – Холандска развојна организација во соработка со ЗЕЛС, на која присуствуваа претставници од Комисијата за рурален развој при ЗЕЛС, градоначалници од руралните општини, од Агенцијата за финансиска поддршка на земјоделството и руралниот развој, националниот координатор на Глобалниот Еколошки фонд - Програмата за мали грантови на УНДП како и претставници на Националната асоцијација на сопственици на приватни шуми.

Дускусиите беа насочени кон детектирање на можностите за вклучување на шумарството во политиката за рурален развој и развивање на улогата на локалните власти во креирањето на оваа политика. Присутните беа запознаени со состојбата на шумарството на Балканот и во Европа преку примери за мерки од шумарството во рамките на политиката за рурален развој во Европската унија, а воедно се запознаа и со активностите на СНВ и Националната асоцијација на сопствениците на приватни шуми за вклучување и опфаќање на шумарството под делот рурален развој.

Особено беше интересно претставувањето на можностите за користење на фондовите од Европската унија во рамките на политиката за рурален развој со осврт на ЛИДЕР пристапот во областа на шумарството. Градоначалникот на општина Берово, Драги Наџински, ја претстави општина Берово и можностите за развој преку вклучување на шумарството во руралниот развој. Тој, исто така, ги истакна можностите кои во моментот општината ги користи за развој на општината, а кои пред сè имаат за цел развој на туризмот во Берово.

Нгритја е иницијатива за сигуримин е сè drejtës për menaxhimin me pyjet nga ana e vetëqeverisjes lokale, shqyrtim i mundësive për përfshirjen e pylltarisë në programet e zhvillimit rural dhe thellësimin e bashkëpunimit midis Komisionit për zhvillim rural pranë BNJVL-së, me Asociacionin Nacional për pronarët e pyjeve private dhe me SNV për çështjet lidhur me pylltarinë. Këto janë pjesë e konkluzioneve të cilat rrodhën nga punëtorja „Pylltaria në politikën e zhvillimit rural“ e organizuar më 10 dhe 11 dhjetor, 2010, në Berovë, nga ana e SNV-Organizatë Zhvillimore Holandeze në bashkëpunim me BNJVL, në të cilën morrën pjesë përfaqësues të Komisionit për zhvillim rural pranë BNJVL-së, kryetarët e komunave rurale, nga Agjencioni për përkrahje financiare të bujqësisë dhe zhvillimit rural, koordinatori nacional i Fondit Ekologjik Global-Programi për grante të vogla të UNDP si dhe përfaqësues të Asociacionit Nacional të pronarëve të pyjeve private.

Diskutimet u drejtuan ndaj detektimit të mundësive për përfshirjen e pylltarisë në politikën e zhvillimit rural dhe zhvillimin e rolit të pushteteve lokale në krijimin e kësaj politike. Të pranishmit u njohuan me gjendjen e pylltarisë në Ballkan dhe Evropë, përmes shembujve për masat nga pylltaria në kuadër të zhvillimit rural në Bashkimin Evropian, ndërsa njëkohësisht u informuan edhe me aktivitetet e SNV dhe Asociacionit Nacional të pronarëve të pyjeve private me kyçjen dhe përfshirjen e pylltarisë në pjesën e zhvillimit rural.

Mjaft interesante ishte paraqitja e mundësive për shfrytëzimin e fondeve të Bashkimit Evropian në kuadër të politikës për zhvillim rural me shqyrtim të LIDER - çasjes në lëminë e pylltarisë. Kryetari i komunës së Berovës, Dragi Naxhiski, e paraqiti komunën e Berovës dhe mundësitë për zhvillim përmes kyçjes së pylltarisë në zhvillimin rural. Ai gjithashtu i theksoi mundësitë të cilat për momentin komuna i shfrytëzon për zhvillimin e komunës, të cilat para se gjithash synojnë zhvillimin e turizmit në Berovë.

ОДРЖАНА ТРЕТА СЕДНИЦА НА ГЕНЕРАЛНОТО СОБРАНИЕ НА ЗЕЛС

-, Законот за градежно земјиште, со кој на општините им се дава право да управуваат со градежното неизградено земјиште што го имаат на својата територија е во собраниска процедура и до крајот на годината очекуваме да биде изгласан. Тоа навистина е голем успех за ЗЕЛС, бидејќи во него се содржани значајни измени што ги предлагаше ЗЕЛС, активно вклучувајќи се во целиот процес на неговата подготовка. Во предложените законски одредби обезбедивме ЗЕЛС тренинг центарот да го организира и спроведува обучувањето на овластените општински лица, за да можат адекватно да ја спроведуваат постапката за продажба и закуп на градежното неизградено земјиште на нивна територија, што е во прилог на сите локални власти. Придобивка од законот е и можноста на општините да овозможат поголемо заживување на развојот на локалната економија. Втор значаен закон, кој исто така е во собраниска процедура, повторно инициран од страна на ЗЕЛС, е законот за легализација на бесправно изградените градби. Со овој закон очекуваме дефинитивно да ставиме крај на постоењето на бесправни градби, со што ќе се овозможи создавање на поадекватно урбано планирање во општината. Мал

напредок постигнавме и во обезбедувањето на поголема финансиска стабилност за општините, но сепак не сме задоволни од постигнатото и натаму ќе инсистираме зафаќањата од персоналниот данок да изнесуваат најмалку 30%, а од ДДВ најмалку 6%.

Ова е дел од обраќањето на претседателот на ЗЕЛС, Коце Трајановски, за постигнатите резултати и идните правци на дејствување на ЗЕЛС, што ги презентираше пред членовите на највисокото тело на Заедницата- Генералното собрание на ЗЕЛС на третата седница, која се одржа на трети декември 2010 година, во хотел „Бистра“ ,Маврово, истиот ден кога беше одбележан јубилејот –пет години децентрализација во Република Македонија.

Во излагањето, исто така, беше посочено дека уште осум општини се во првата фаза од децентрализацијата, а ЗЕЛС е во преговори со Владата да се овозможи поедноставување на постапката за обезбедување согласност за задолжување во комерцијални банки, како и обезбедување на долгогорочни позајмици, со надеж дека следната година сите општини ќе бидат во втората фаза. Во контекст на блокирањето на сметките, беше истакнато дека ЗЕЛС бара да се промени и Законот за извршување кој ќе го утврди минимални-

от износ на потребни средства за непречено функционирање на општините кој нема да биде предмет на извршување. На овој начин ќе го ограничиме пашалниот пристап на општините. Преку Комисијата за енергетика ЗЕЛС активно се вклучи во преговорите со Владата на Република Македонија за бришење на каматите на долговите на општините кон ЕВН. Со цел да се обезбедат поголеми приходи за општините, ЗЕЛС ги реafirмираше ставовите за измени на Законот на даноци на имот, а особено да се гарантира правото на Комисиите за проценка да вршат директен увид во имотот, кој е предмет на процена. ЗЕЛС побара да се измени методологијата за проценка на данокот на имот. Иницирана беше и постапка на изменување и дополнување на Законот за судските такси, со кои бараме општините да се ослободат од плаќање во предметите пред судовите. Во областа на образованието, ЗЕЛС е во постојани преговори со ресорното министерство, за што се овозможи во буџетот за следната година, да се обезбедат повеќе средства кои донекаде ќе ги покријат долговите направени во оваа надлежност. Како асоцијација на сите членки ЗЕЛС не ги заборава и интересите на руралните општини и е во континуирано лобирање и разговори за реafirмираме на барањето персоналниот данок од земјоделска дејност во целост (100%) да биде приход на општините, а средствата добиени од закупниците на земјоделското земјиште и пасиштата, како и средствата добиени како надомест од концесија за лов и риболов, да се распределат во сооднос 20% - 80%, во корист на општините. ЗЕЛС активно ќе се вклучи и во утврдувањето на содржината на новиот За-

кон за шуми. Активности имаше и во иницирање на постапки за изменување и дополнување на Законот за заштита на животната средина со што „оцена на влијанието на определени стратегии, планови и програми врз животната средина“ да не биде на товар на општината, а постигната е согласност за целосна ревизија на системот на комуналните дејности, каде ЗЕЛС ќе биде вклучен преку својата Комисија во комунални дејности.

Локалната власт ја подржува централната власт во процесот на исполнување на условите за евроинтерграцијата на нашата земја, за што во извештајот на Европската комисија за напредокот на нашата земја, децентрализацијата е оценета со континуиран напредок. На патот на обезбедувањето на поголема искористеност на средствата од ИПА фондовите, искористување на искуствата и добрите практики од локалното владеење од европските земји, како и иницирање на нови фондови за локалните власти од нашата земја, ЗЕЛС и Градот Скопје отворија заедничка канцеларија, во срцето на Европската унија, во градот Брисел.

Членовите на Генералното собрание изгласаа неколку значајни документи за работата на ЗЕЛС, при што беше усвоен Буџетот на Заедницата за 2011 година со Акционниот план, а беше усвоена и завршната сметка за финансиското работење на ЗЕЛС за 2009 година. На дневен ред беше ставена и точката за зголемување на членарината за два денари. Оваа иницијатива беше прифатена и од членовите на Генералното собрание, за што беше донесена одлука според која општините од 2011 година како членарина за ЗЕЛС ќе плаќаат по осум денари по глава на жител.

ЗЕЛС ЌЕ ОБЕЗБЕДИ ОГРОМНА ПОЕДИНЕЧНА ЗАШТЕДА НА СЕКОЈА ОПШТИНА, САМО СО ДОПОЛНИТЕЛНИ ДВА ДЕНАРИ ЗГОЛЕМЕНА ЧЛЕНАРИНА

Зголемувањето на членарината од два денара, всушност претставува огромна поединечна заштеда за секоја општина. Проценките покажуваат дека индивидуалните инвестиции на секоја поединечна општина за развивање на започнатите и предвидените софтверски решенија од ЗЕЛС секоја општина поединечно би ја чинеле најмалку од 20.000 - 50.000 евра. Со овие два дополнителни денари софтверите во ЗЕЛС ќе им бидат достапни истовремено на сите општини, со што уште еднаш појврдуваме дека ЗЕЛС има еднаков тимпан кон сите свои членки

Членовите на Генералното собрание гласаа за зголемување на членарината за ЗЕЛС за два денари, односно таа да изнесува осум денари по глава на жител во општината, што ќе се пресметува од следната 2011 година.

Иницијативата беше поткрепена со низа факти утврдени и усогласени и со новата Стратегија за развој на информатичко - комуникациската технологија (ИКТ) и е-општини за 2011 - 2015 година. Во согласност со оваа стратегија за ИКТ на ЗЕЛС, изготвена од страна на Комисијата за е-општини на ЗЕЛС, експерти и со широка вклученост и консултација со општините, ЗЕЛС започнува со испорачување на електронски услуги на нејзините членки, со цел брз развој на општините, скратување на времето за администрирање на услугите, зголемување на ефикасноста, транспарентноста и ефективноста во работењето. Во тој контекст ЗЕЛС пристапи кон формирање на посебна административно - техничка единица за поддршка на е-општините. Преку набавка на софистициран хардвер и софтвер ЗЕЛС обезбеди бесплатни веб - базирани софтверски решенија за општините. ЗЕЛС го развива софтверот за електронска аукција на општините и софтверот за регистарот на градежното земјиште во согласност со новите надлежности утврдени со Законот. Исто така, ЗЕЛС обезбеди и софтверско решение за мерење на енергетската ефикасност на општините, а ќе овозможи и бесплатно поставување на интернет страниците на општините на локацијата на ЗЕЛС.

Проценките покажуваат дека индивидуалните инвестиции на секоја поединечна општина би изнесувале од 20.000 - 50.000 евра за самостојно развивање на овие софтверски апликации, износ кој е денес недостижен особено за руралните општини. Сите овие апликации општините ќе ги добиваат бесплатно од ЗЕЛС. Зголемувањето на членарината од два денара всушност претставува огромна поединечна заштеда за секоја општина. Со овие два дополнителни денари софтверите во ЗЕЛС ќе им бидат достапни истовремено на сите општини, на урбаните и руралните. За оваа цел оваа година го поддржуваме изготвувањето на уште 15 локални ИКТ стратегии.

У МБАЈТ СЕАНСА Е ТРЕТЌЕ Е КУВЕНДИТ ГЈЕНЕРАЛ ТЌЕ БНЈВЛ-СЌ

„ Ligji për tokën ndërtimore, me të cilin komunave u jepet e drejta të menaxhojnë me tokën e pandërtuar ndërtimore që ndodhet në territorin e tyre, është në procedurë parlamentare dhe deri në fund të vitit presim që të votohet. Kjo me të vërtetë është sukses i madh i BNJVL-së, sepse në të ndodhen ndryshime të rëndësishme të cilat i propozoi BNJVL, duke u përfshirë në mënyrë aktive në tërë procesin e përgatitjes së tij. Në dispozitat e propozuara ligjore siguroam që BNJVL-Qendra e Trajnimeve t'a organizojë dhe zbatojë trajnimin e personave të autorizuar nga komunat, që të mund në mënyrë adekuate t'a zbatojnë procedurën për shitjen dhe qiranë e tokës së pandërtuar ndërtimore në territorin e tyre, që është në dobi të të gjitha pushteteve lokale. Përfitim nga ligji është edhe mundësia që komunave t'u mundësohet përtrirje më e madhe të zhvillimit të ekonomisë lokale. Ligji i dytë i rëndësishëm, që gjithashtu është në procedurë parlamentare, sërish i inicuar nga ana e BNJVL-së, është Ligji për legalizimin e ndërtimeve të ndërtuara pa leje. Me këtë ligj presim që definitivisht t'i japim fund ekzistimit të ndërtimeve të ndërtuara pa leje me ç'rast do të mundësohet krijim i planifikimit urban më ade-

kuat në komunë. Përparim të vogël arritëm edhe në sigurimin e stabilitetit më të madh financiar për komunat, por sërish nuk jemi të kënaqur nga e arritura edhe më tutje do të insistojmë përfshirja e tatimit personal të përmbajë më së paku 30%, ndërsa nga TVSH-ja më së paku 6%.

Kjo është pjesë e fjaliimit të kryetarit të BNJVL-së, Koce Trajanovski, për rezultatet e arritura dhe drejtimet e ardhshme të veprimit të BNJVL-së, që i prezantoi para anëtarëve të trupit më të lartë të Bashkësisë-Kuvendi Gjeneral i BNJVL-së në seancën e tretë, që u mbajt më 3 dhjetor, 2010, në hotelin „Radika“, Mavrovë, ditën e njejtë kur u shënuar jubileu - pesë vite decentralizim në Republikën e Maqedonisë.

Në fjalim, gjithashtu u përmend se edhe tetë komuna janë në fazën e parë nga decentralizimi, ndërsa BNJVL është në negociata me Qeverinë që të mundësojë thjeshtëzimin e procedurës për sigurimin e pajtueshmërisë për marrjen borxh në bankat komerciale si dhe sigurimin e kredive afatgjate, me shpresë se vitin e ardhshëm të gjitha komunat do të jenë në fazën e dytë. Në kontekst të bllokimit të llogarive, u theksua se BNJVL kërkon të ndryshohet edhe Ligji për ekzekutim i cili do t'a përcaktojë

shumë minimale të mjeteve të nevojshme për funksionimin e papenguar të komunave që nuk do të jetë lëndë e ekzekutimit. Në këtë mënyrë do t'a kufizojmë qasjen paushale të komunave. Përmes Komisionit për energjetikë BNJVL në mënyrë aktive është kyçur në negociatat me Qeverinë e Republikës së Maqedonisë për shlyerjen e kamatave të borxheve të komunave ndaj EVN. Me qëllim që të sigurohen të ardhura më të mëdha për komunat, BNJVL i riafirmoi qëndrimet për ndryshime në Ligjin e tatimeve të pronës, veçanërisht të garantohet e drejta e Komisioneve për vlerësim të kryejnë këqyrje direkte në pronën që është lëndë vlerësimi. BNJVL kërkon të ndryshohet metodologjia për vlerësimin e tatimit të pronës. U iniciua edhe procedura për ndryshim dhe plotësim të Ligjit për taksat gjyqësore, me të cilat

kërkojmë që komunat të lirohen nga pagesa e lëndëve para gjykatave. Në lëminë e arsimit, BNJVL është në negociata të vazhdueshme me ministrinë e resorit, me ç'rast u mundësua që në buxhetin e vitit të ardhshëm, të sigurohen më shumë mjete të cilat deri diku do t'i mbulojnë borxhet e krijuara në këtë kompetencë. Si asociacion i të gjitha anëtarëve BNJVL, nuk i harron as interesat e komunave rurale, dhe është në lobi të vazhdueshëm dhe negociata për riafirmimin e kërkesës që tatimi personal nga veprimtaria bujqësore në përgjithësi (100%) të jetë e ardhur e komunave, ndërsa mjetet e fituara nga qiraja

e tokës bujqësore dhe kull-osave, si dhe mjetet e fituara si kompensim nga koncesioni për gjueti dhe peshkari të shpërndahen në raport 20%-80% në dobi të komunave. BNJVL në mënyrë aktive do të kyçet edhe në përcaktimin e përmbajtjes së Ligjit të ri për pyjet. Aktivitetet kishte edhe në iniciimin e procedurave për ndryshim dhe plotësim të Ligjit për mbrojtjen e mjedisit jetësor me të cilin „vlerësimi i ndikimit të strategjive të caktuara, planeve dhe programeve mbi mjedisin jetësor” të mos jetë në barrë të komunës, ndërsa pajtueshmëria e arritur për revizionin e përgjithshëm të sistemit të veprimtarive komunale, ku BNJVL do të kyçet përmes Komisionit të saj në veprimtaritë komunale.

Pushteti lokal e përkrah pushtetin qëndror në procesin e plotësimit të kushteve për eurointegrimin e vendit tonë, me ç'rast në Raportin e Komisionit Evropian për përparimin e vendit tonë, decentralizimi është vlerësuar si përparim i vazhdueshëm. Në rrugën e sigurimit të shfrytëzimit më të madh të mjeteve nga IPA fondet, shfrytëzimi i praktikave të mira dhe përvojave në qeverisjen lokale nga vendet evropiane si dhe iniciimi i fondeve të reja për pushtetet lokale nga vendi jonë, BNJVL dhe Qyteti i Shkupit hapën zyre të përbashkët, në zemër të Bashkimit Evropian, në qytetin e Brukselit.

Anëtarët e Kuvendit Gjeneral votuan disa dokumente të rëndësishme për punën e BNJVL-së, me ç'rast u miratua Buxheti i Bashkësisë për vitin 2011 me Planin Aksional, ndërsa u miratua edhe llogaria përfundimtare për punën financiare të BNJVL-së për vitin 2009. Në rend dite u vendos edhe pika për rritjen e anëtarësimit për 2 denarë. Kjo iniciativë u pranua nga anëtarët e Kuvendit Gjeneral, me ç'rast u soll vendim sipas së cilit komunat nga viti 2011 si anëtarësim ndaj BNJVL-së do të paguajnë nga tetë denarë për një banor.

BNJVL DO TË SIGUROJË KURSIN INDIVIDUAL TEJET TË MADH PËR ÇDO KOMUNË, VETËM ME DY DENARË PLOTËSUES NGA RRIJJA E ANËTARËSIMIT

Rritja e anëtarësimit prej e dy denarëve, në fakt paraqet një kursim të madh për çdo komunë. Vlerësimet tregojnë se investimet në çdo komunë në veçanti, për zhvillimin e vendimeve të vazhdueshme dhe të planifikuara softuerike nga BNJVL, çdo komunë në veçanti do t'a kushtonte të paktën prej 20.000 - 50.000 euro . Me këto dy denarë shtesë softuerët e BNJVL-së do t'u jenë të afërueshëm në dispozicion të njëjtën kohë për të gjitha komunat, me ç'rast edhe një herë vërtetojmë se BNJVL ka trajtim të barabartë për të gjitha anëtarët e saja

Anëtarët e Kuvendit Gjeneral votuani për rritjen e anëtarësimit të BNJVL-së për 2 denarë, respektivisht ajo të përmbajë tetë denarë për një banor në komunë, e cila do të kalkulohet prej vitit të ardhshëm 2011.

Iniciativa u mbështet me një sërë faktesh të përcaktuara dhe të një harmonizuara edhe me strategjinë e re për zhvillimin e teknologjive informatike-komunikative (TIK) dhe e-komunat për vitin 2011-2015. Konform kësaj Strategjie për TIK të BNJVL-së , e hartuar nga ana e Komisionit për e-komuna të BNJVL-së, të ekspertëve dhe me pjesëmarrje të gjerë dhe konsultime me komunat, BNJVL filloi me dërgesën e shërbimeve elektronike për anëtarët e saja në mënyrë që të zhvillimit të shpejtë të komunave, shkurtimin e kohës për administrimin e shërbimeve, rritjen e efikasitetit, transparencës dhe efikasitetit në punët. Në këtë kontekst BNJVL u afrua ndaj formimit të një njësi të veçantë administrative- teknike për përkrahjen e e-komunave. Njëpërmjet furnizimit të të sofistikua të harduerit dhe softuerit, BNJVL siguroi ueb- vendim me bazë softuerike për komunat. BNJVL zhvillon softuerin për aukcion elektronik për komunat dhe softuerin për regjistrin e tokës ndërtimore, konform kompetencave të reja të përcaktuara me Ligj. Gjithashtu BNJVL siguroi edhe zgjidhje softuerike për matjen e efikasitetit energjetik të komunave, ndërsa do të sigurojë edhe vendosjen e internet fazeve të komunave në lokacionet e BNJVL-së.

Vlerësimet tregojnë se investimet individuale në çdo komunë në veçanti do të përmbajë prej 20.000 - 50.000 euro për zhvillimin e pavarur të këtyre aplikimeve softuerike, një shumë që sot është e paarritshme, veçanërisht për komunat rurale. Të gjitha këto aplikime softuerike komunat do t'i marrin falas nga BNJVL. Me këto dy denarë plotësues të softuerëve në BNJVL, do t'u jenë të afërueshme njëkohësisht të gjitha komunave, edhe komunave urbane edhe atyre rurale. Për këtë qëllim, do t'a mbështesim hartimin edhe të 15 TIK strategjive lokale.

ОПШТИНСКИТЕ ОБВРЗНИЦИ-ЗНАЧАЕН ЧЕКОР ЗА ФИНАНСИСКА САМОСТОЈНОСТ И ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ НА ОПШТИНИТЕ

FLETËOBLIGACIONET KOMUNALE-HAP I RËNDËSISHËM PËR PAVARËSINË FINANCIARE DHE ZHVILLIMIN EKONOMIK TË KOMUNAVE

На седми декември 2010, на Скопски саем, ЗЕЛС и проектот на УСАИД за локална самоуправа организира Конференција на тема „Развивање на пазарот на капитал на општините во Македонија“. Целта на Конференцијата беше да придонесе кон натамошно унапредување на системот за финансирање на локалната самоуправа во Македонија преку поттикнување и создавање услови за емисија на општински обврзници.

Пред поголемиот број градоначалници и финансиски работници од општините во Македонија, претставниците на Министерството за финансии, Комисијата за хартии од вредност, Светска банка како и инвестициските фондови, пензиски друштва, банки, осигурителни компании и брокерски друштва, претседателот на ЗЕЛС, Коце Трајановски истакна дека идејата произлегува од интензивните размислувања во ЗЕЛС за заживување на законските можности за издавање на општински обврзници, изнесена и на средбата на ЗЕЛС со централната власт. Трајановски истакна дека издавањето на општински обврзници ќе придонесе да се ослободи дел од неискористениот капитал што лежи во разни фондови, а може да придонесе за заживување на локалната економија, за обезбедување на инвестиционен капитал за изградба на крупни капитални инфраструктурни инвестиции. Тој се заблагодари за поддршката на УСАИД, што ја дава за добивањето на мислење за кредитен рејтинг за десетина општини, што претставува дел од процесот на издавање на општински обврзници, истакна уверување дека напролет во 2011 година ќе бидат издадени и првите општински обврзници во нашата земја.

На конференцијата присуствуваше и Министерот за финансии, Зоран Ставрски, кој упати препораки до општините да се започнат да размислуваат за емитување на општинските обврзници, како алтернативен извор на средства и ефикасен инструмент за финансирање на капитални објекти во општините, потенцирајќи дека тие ќе бидат и значаен импулс за заживување на летаргичниот пазар на хартии од вредност. Истакна дека министерството подготвуваат измени за пензиските фондови, во правец на заживување на ваквите активности и искористување на овие средства, а исто така додаде дека при издавањето на обврзниците министерството ќе води грижа за можностите за задолжување на секоја заинтересирана општина.

Директорот на мисијата на УСАИД во Македонија, г-динот Мајкл Фриц, истакна дека оваа конференција претставува надоврзување на досегашната континуирана поддршка што УСАИД ја обезбедува во насока на финансиско зајакнување на општините и развивање, како на законската регулатива за задолжување, така и на пазарот на капитал на единиците на локалната. Тој им честита на новите пет општини Гевгелија, Киманово, Штип, Илинден и Гостивар, кои потпишаа меморандуми со УСАИД за поддршка за евалуирање на нивниот кредитен рејтинг.

Поканетите претставници од градовите Ријека и Копривница од Хрватска ги презентираат своите позитивни искуства при користење на општинските обврзници, а присутните имаат можност да се запознаат со чекорите што ги преземал градот Нови Сад во обидот да издаде општински обврзници. На конференцијата беа споделени и добрите практики од емисија на општински обврзници преку примерите на неколку бугарски општини, како и преку искуството од Унгарија.

Мê shtatê dhjetor 2010, në Panairin e Shkupit, BNJVL dhe Projekti i USAID për vetëqeverisje lokale organizon Konferencë me temë „Zhvillimi i tregut të kapitalit të komunave në Maqedoni“. Qëllimi i Konferencës ishte të kontribuojë ndaj avancimit të mëtejme të sistemit për financim të vetëqeverisjes lokale në Maqedoni përmes nxitjes dhe krijimit të kushteve për emision të fletëobligacioneve komunale.

Para një numri të madh të kryetarëve të komunave dhe punëtorëve financiar nga komunat në Maqedoni, përfaqësuesit Ministrisë për financa, Komisioni për letër me vlerë, Banka Botërore si dhe fondet investuese, shoqatat e pensionerëve, bankat, kompanitë e sigurimit dhe shoqëritë komisionere, kryetari i BNJVL-së, Koce Trajanovski theksoi se idea rrjedh nga mendimet intensive në BNJVL-së për përtrirjen e mundësive ligjore për dhënien e fletëobligacioneve komunale, të parashtruara edhe në takimin e BNJVL-së me pushtetin Qëndror. Trajanovski theksoi se dhënia e fletëobligacioneve komunale do të kontribuojë të lirohet pjesë e kapitalit të pashfrytëzuar që është në fonde të ndryshme, ndërsa mund të kontribuojë për përtrirjen e ekonomisë lokale, për sigurimin e kapitalit investues për ndërtimin e infrastrukturave të mëdha kapitale investuese. Ai u falenderua për përkrahjen e USAID që e jep për marrjen e mendimit për rejtingun kreditues për dhjetëra komuna, që paraqet pjesë nga procesi i dhënies së fletëobligacioneve komunale, u shpreh i sigurtë se në pranverë të vitit 2011 do të jepen edhe fletëobligacionet e para komunale në vendin tonë.

Në konferencë morri pjesë edhe ministri për financa, Zoran Stavreski, i cili dha rekomandime deri te komunat të fillojnë të mendojnë për emitimin e fletëobligacioneve komunale, si alternativë burimore të mjeteve dhe instrument efikas për financimin e objekteve kapitale në komunë, duke potencuar se të njejtat do të jenë edhe impuls i rëndësishëm për përtrirjen e tregut letargjik të letrave me vlerë. Theksoi se minsitria përgatit ndryshime për fondet pensione, në drejtim të përtrirjes së aktiviteteve të këtilla dhe shfrytëzimin e këtyre mjeteve, gjithashtu shtoi gjatë dhënies së fletëobligacioneve, ministria do të ketë kujdes për mundësitë për marrje borxh të çdo komune të interesuar.

Drejtori i Misionit të USAID në Maqedoni, z.Majkëll Fric theksoi se kjo Konferencë paraqet lidhshmëri të përkrahjes së deritanishme të vazhdueshme që USAID e siguron në drejtim të përforcimit financiar të komunave dhe zhvillimin si të rregullativës për marrje borxh, ashtu edhe tregut të kapitalit të njërive të vetëqeverisjes lokale. Ai u uroi pesë komunave të reja: Gjevgjelisë, Shtipit, Kumanovës, Ilindeinit dhe Gostivarit, të cilat firmosën memorandum me USAID për përkrahjen e evaluimit të rejtingut kreditues të tyre.

Përfaqësuesit e ftuar të qyteteve Rijeka dhe Koprivnica nga Kroacia i prezantuan përvojat e tyre pozitive gjatë shfrytëzimit të fletëobligacioneve komunale, ndërsa të pranishmit kishin mundësi të njihen me hapat që i ndërmorri qyteti Novi Sad në përpjekjen për të dhënë fletëobligacione komunale. Në konferencë u ndanë edhe praktikat e mira nga emisioni i fletëobligacioneve komunale përmes shembujve të komunave bullgare, si dhe përmes përvojës nga Hungaria.

ОДРЖАНА ТРЕТАТА СЕДНИЦА НА КОМИТЕТОТ НА СОВЕТИТЕ ПРИ ЗЕЛС У МБАЈТ SEANCA E TRETË E КОМИТЕТИТ ТË КËSHILLAVE PRANË BNJVL-SË

Третата седница на Комитетот на советите при ЗЕЛС се одржи на 10 декември (петок) со почеток во 15 часот, во просториите на ЗЕЛС. На седницата членовите на комитетот беа информирани за активностите на ЗЕЛС во изминатиот период, за заклучоците од одржаниот состанок на Управниот одбор на ЗЕЛС со Владата на РМ, како и се информираа за текот и заклучоците од последното Генерално собрание на ЗЕЛС.

Покрај овие информации, членовите на Комитетот се запознаа со содржината на систематизираните ставови на ЗЕЛС,

при што дадоа поддршка на работата на ЗЕЛС во решавањето на сите прашања предмет на овој документ.

Беше отворено и прашањето за улогата на сите членови на Комитетот кои ја презедоа обврската да организираат средби со претседателите на советите од регионот од кој што доаѓаат, за да ги пренесат сите информации добиени на состанокот околу работата на ЗЕЛС, како и поблиску да се информираат за сите прашања кои ги засегаат претставниците на советите на општините.

Seanca e tretë e Komitetit të këshillave pranë BNJVL-së, u mbajt më 10 dhjetor (e premte) me fillim në ora 15, në hapësirat e BNJVL-së. Në seancë anëtarët e komitetit u informuan për aktivitetet e BNJVL-së në periudhën e kaluar, për konkluzionet nga mbledhja e mbajtur e Bordit drejtues të BNJVL-së me Qeverinë e RM siç u informuan edhe për rrjedhën dhe konkluzionet nga Kuvendi i fundit gjeneral i BNJVL-së.

Krahas këtyre informacioneve anëtarët e Komitetit u njohtuan me përmbajtjen e Qëndrimeve

të sistematizuara të BNJVL-së me ç'rast i dhanë përkrahje punës së BNJVL-së në zgjidhjen e të gjitha çështjeve lëndë e këtij dokumenti.

U hap edhe çështja për rolin e çdo anëtarit të Komitetit që morrën obligim të organizojnë takime me kryetarët e këshillave nga rajoni nga i cili rrjedhin që t'i bartin të gjitha informacionet e marra në mbledhjen rreth punës së BNJVL-së si dhe që më afër të informohen për të gjitha çështjet të cilat i tangojnë përfaqësuesit e këshillave të komunave.

ФОРМИРАНА НОВА МРЕЖА НА ПРОТИВПОЖАРНИТЕ ЕДИНИЦИ НА ЗЕЛС У FORMUA RRJET I RI I NJËSIVE ZJARRFIKËSE TË BNJVL-SË

На иницијатива на противпожарните единици за формирање на своето тело во рамките на организациската структура на ЗЕЛС, на 20 декември 2010 година во просториите на ЗЕЛС се одржа конститутивната седница за официјализирање на „Мрежата на противпожарните единици во Република Македонија“. Ова тело, во кое противпожарните единици во Република Македонија се претставени преку своите командири, избрани и своето претседателство, во состав : претседател Благоја Менковски, командир на ППЕ на Град Скопје, и двајца потпретседатели Костадин Поповски, командир на ППЕ Битола, и Урим Каба, командир на ППЕ Струга.

Иницијативата за формирање на Мрежата на ППЕ во земјава произлезе пред сè заради решавање на утврдените проблеми со кои се соочуваат општините во Република Македонија со преземањето на надлежноста во областа на про-

тивпожарната заштита, како и размена на искуства и меѓусебно помагање и координирање во оваа специфична област на дејствување.

Претставувањето на ППЕ во Република Македонија во оваа мрежа е врз база на нивното својство на посебни организациски единици во рамките на структурата на општината, а заради обезбедување на конзистентно адресирање на проблемите и отворените прашања во оваа област и преземање на организирани чекори за нивно надминување.

Мрежата ќе обезбеди и поддршка на работата на Управниот одбор и останатите тела и органи на ЗЕЛС во насока на утврдување на политиките во оваа област во надлежност на општината.

Противпожарните единици во Република Македонија и претходно беа вклучени во работата на ЗЕЛС преку „Операција Флориан“, кој беше спроведен со британска експертска помош.

Иницијативата за формирање на противпожарните единици во Република Македонија е трупит të tyre në kuadër të strukturës organizative të BNJVL-së, më 20 dhjetor, 2010, në hapësirat e BNJVL-së u mbajt seanca konstitutive për oficializimin e „Rrjetit për njësitë zjarrfikëse në Republikën e Maqedonisë“. Ky trup në të cilin njësitë kundër zjarrit në Republikën e Maqedonisë janë paraqitur përmes komandantëve të tyre, zgjedhi edhe kryesinë e saj në përbërje: kryetari Bllagoja Menkovski, komandant i NJZF të Qytetit të Shkupit, dhe dy nënkryetarët Kostadin Popovski, komandat i NJZF Manastir dhe Urim Kaba, komandant në NJZF Strugë.

Иницијативата за формирање на противпожарните единици во Република Македонија е reciproke dhe koordinim në këtë lëmi specifike të të vepruarit.

Paraqitja e NJZF në Republikën e Maqedonisë në këtë Rrjet është në bazë të cilësisë së tyre në njësi të veçanta organizative në kuadër të strukturës së komunës, ndërsa për shkak sigurimit të adresimit konzistent të problemeve dhe çështjet e hapura në këtë lëmi dhe ndëmarrja e hapave të organizuara për tejkalimin e tyre.

Rrjeti do të sigurojë edhe përkrahje të punës së Bordit drejtues dhe trupat dhe organet tjera të BNJVL-së në drejtim të përcaktimit të politikave në këtë lëmi në kompetencë të komunës.

Njësitë zjarrfikëse në Republikën e Maqedonisë edhe më parë kanë qenë të kyçura në punën e BNJVL-së përmes „Operation Florian“ që u zbatua me ndihmë të ekspertëve të Britanisë.

ИНИЦИЈАТИВИ:

ДОСТАВЕНО МИСЛЕЊЕ ДО УСТАВНИОТ СУД ВО ОДНОС НА ПОДНЕСЕНА ИНИЦИЈАТИВА ЗА ОЦЕНА НА УСТАВНОСТ И ЗАКОНИТОСТ

ЗЕЛС, во својство на субјект чии приоритет е заштита на интересите на единиците на локалната самоуправа во Република Македонија, се обрати до Уставниот суд на Република Македонија и достави мислење во однос на поднесена иницијатива за оценка на уставноста и законитоста на членот 5, алинеи 5 и 6, член 17-а ставови 4 и 5, член 50, член 50-а од Законот за просторно и урбанистичко планирање („Службен весник на Република Македонија” број 51/2005, 137/2007 и 91/2009), а која според предвиденото се разгледувала на седницата на Уставниот суд на 1 декември 2010 г.

Со членот 50-а, опфатен со иницијативата се уредува опфатот и постапката на донесување на локалната урбанистичкопланска документација. Со иницијативата за укинување на овој член се утврдува дека истата е во спротивност со Уставот на Република Македонија, но во дописот ЗЕЛС го истакна значењето на правниот институт „локална урбанистичкопланска документација”, особено што со останатите членови од законот наведени во иницијативата се опфатени сите одредби со кои воопшто се уредува локалната урбанистичкопланска документација. Станува збор за неповолни правни последици кои ќе настанат доколку се прифатат наводите во иницијативата, односно укинување на предложените членови, особено што со веќе донесените акти од страна на единиците на локалната самоуправа, односно со локалните урбанистичкоплански документации на соодветните подрачја, инвеститорите ги започнале своите градежни и инвестициски потфати, од каде би се довеле во прашање огромните инвестиции направени по овој основ на територијата на Република Македонија. Одредбите кои се предмет на разгледување со иницијативата го утврдуваат правото на општината да спроведе постапка на издавање на акти кои со укинувањето на наведените членови ќе бидат ништовни, од каде ќе настапат погоренаведените правни последици, кои многу неповолно ќе се одразат по локалниот економски развој во општините, стравување кое го изнесоа општините во своите обраќања до ЗЕЛС.

ПОВТОРНО ПРЕПРАЌАЊЕ НА ИНИЦИЈАТИВАТА ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ТЕКСТОТ НА НАЦРТ – ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ДАНОЦИТЕ НА ИМОТ

Со оглед на тоа што Министерството за финансии на РМ до ЗЕЛС го достави текстот на нацрт – законот за изменување и дополнување на Законот за даноците на имот со барање за истакнување на забелешки и предлози по истиот, ЗЕЛС го дистрибуираше до општините, од каде пристигнаа мислења, кои стручната служба ги систематизираше во единствен став на ЗЕЛС, кој со допис бр. 0202 – 666/2 од 24 јуни 2010 година беа доставени до Министерството за финансии на Република Македонија.

ЗЕЛС во декември 2010 година, оваа иницијатива уште еднаш ја испрати во Министерството за финансии, каде укажува на важноста да се земе во предвид целата иницијатива, а особено барањето утврдено во точката 7, кое се однесува на можноста единиците на локалната самоуправа значително да ги зголемат своите приходи по основ на данокот на имот, но и да имаат увид во реалната состојба со имотот на граѓаните која е предмет на проценка. Во иницијативата се доставени систематизираните ставови, во кои, меѓу другото, се потенцира потребата од уредување на прашањето за правото на користење на земјиштето кај купопродажните договори, каде освен објектот се пренесува и правото на користење на земјиште во сопственост на РМ, потоа се бара да се опфати и утврдувањето и наплатата на данокот на промет при купопродажба на општествени станови, а во иницијативата се укажува и на неопходноста да се регулира доставата на облог решенијата за данок на имот и комунална такса за фирми, односно да се предлага решение истото да се извршува со јавна објава. Во доставените систематизирани ставови, потенцирано е дека со предложените измени на Законот за даноците на имот, физичката делба е опфатена само кај данокот на наследство и подарок, а исто така евидентирана е потребата од дефинирање на поимот економски згради и ревидирање на даночните ослободувања.

U PARASHTRUA MENDIM DERI TE GJYKATA KUSHTETUESE LIDHUR ME INICIATIVËN PËR VLERËSIM TË KUSHTETUTSHMËRISË DHE LIGJSHMËRISË

BNJVL në cilësi të subjektit, prioritet i të cilit është mbrojtja e interesave të njërive të vetëqeverisjes lokale në Republikën e Maqedonisë, i'u drejtua Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Maqedonisë dhe parashtrroi mendim lidhur me iniciativën e dërguar për vlerësimin e Kushtetutshmërisë dhe Ligjshmërisë të nenit 5, alinetë 5 dhe 6, neni 17-a alinea 4 dhe 5, neni 50, neni 50-a i Ligjit për planifikim hapësinor dhe urbanistik („Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë nr. 51/2005, 137/2007 dhe 91/2009), e cila sipas të parashkuarës shqyrtohet në seancën e Gjykatës Kushtetuese më 1 dhjetor, 2010.

Me nenin 50-a i përfshirë me Iniciativë rregullohet përfshirja dhe procedura e miratimit të dokumentacionit urbanistik-planifikues lokal. Me iniciativën për abrogimin e këtij neni përcaktohet se e njeja është në kundërshtim me Kushtetutën e Republikës së Maqedonisë, por në shkresë BNJVL e theksoi rëndësinë e institutit juridik „dokumentacioni urbanistik-planifikues lokal”, veçanërisht që me nenet tjera nga Ligji të përmendura në iniciativë janë përfshirë të gjitha dispozitat me të cilat rregullohet dokumentacioni urbanistik-planifikues lokal. Bëhet fjalë për pasojat e pavolitshme ligjore për deri sa pranohet thëni në iniciativë, respektivisht abrogimi i neneve të propozuara, veçanërisht që me aktet tashmë të aprovuara nga ana e njërive të vetëqeverisjes lokale, respektivisht me dokumentacionin urbanistik-planifikues lokal në rajone përkatëse, investitorët i kanë filluar ndërmarrjet ndërtuese dhe investuese të tyre, prej ku do të ketë dyshim lidhur investimet e bëra në këtë bazë në territorin e mbarë Republikës së Maqedonisë. Dispozitat të cilat janë lëndë e shqyrtimit me iniciativë e rregullojnë të drejtën e komunës të zbatojë procedurë të dhënies së akteve të cilat me abrogimin e neneve do të jenë të pavlefshme prej ku do të paraqiten pasojat e lartpërmendura juridike të cilat në mënyrë mjaft të pavolitshme do të shprehen në zhvillimin ekonomik lokal në komuna, frikë të cilën e bartën komunitatet në fjalimet e tyre.

SËRISH RIDËRGOHET INICIATIVA PËR PLOTËSIMIN E TEKSTIT TË PROPOZIM-LIGJIT PËR NDRYSHIM DHE PLOTËSIM TË LIGJIT PËR TATIMET E PRONËS

Duke pasur parasysh se Ministria për financa e R.M. deri te BNJVL parashtrroi tekstin e Propozim-Ligjit për ndryshim dhe plotësim të Ligjit për tatimet e pronës me kërkesë për t'i paraqitur vërejtjet dhe propozimet sipas të njejt, BNJVL u'a distribuoi komunave, prej ku rrodhën edhe mendimet të cilat shërbimi profesional i sistematizoi në një qëndrim të vetëm të BNJVL-së i cili me shkresën nr. 0202 – 666/2 nga 24 qershori, 2010 u'a dërguan Ministrisë për financa të Republikës së Maqedonisë.

BNJVL në dhjetor, 2010, këtë iniciativë edhe njëherë e dërgoi në Ministrinë për financa, ku përmendi rëndësinë që të merret parasysh e tërë iniciativa, e veçanërisht kërkesa e përcaktuar në pikën 7, e cila ka të bëjë me mundësinë njësitë e vetëqeverisjes lokale dukshëm t'i zmadhojnë të ardhurat e tyre në bazë të tatimit të pronës, por edhe të kenë këqyrje në gjendjen reale me pronën e qytetarëve që është lëndë vlerësimi. Në iniciativë janë parashtruar qëndrimet e sistematizuara, në të cilat mes tjerash potencohet nevoja nga rregullimin e çështjes për shfrytëzimin e tokës në kontratat e shitblerjes ku përveç objektit bartet edhe e drejta e shfrytëzimit të tokës në pronësi të R.M., pastaj kërkohet të përfshihet edhe përcaktimi i arkëtimit të tatimit të qarkullimit gjatë shitblerjes së banesave sociale, ndërsa në iniciativë tregohet edhe për domosdoshmërinë të rregullohet parashtrimi i vendimeve të tatimit të pronës dhe taksave komunale të kompanive, respektivisht të propozohet vendim që e njeja të kryhet me shpallje publike. Në qëndrimet e sistematizuara të parashtruara, u potencua se me ndryshimet e propozuara të Ligjit për tatimet e pronës, ndarja fizike është përfshirë vetëm te tatimi mbi trashëgiminë, ndërsa gjithashtu është evidentuar nevoja nga definimi i nocionit ndërtesa ekonomike dhe revidimi i liritimit tatimor.

БАРАЊЕ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ НА ИГРИ НА СРЕКА И ЗА ЗАБАВНИ ИГРИ

ЗЕЛС до Министерството за финансии и Министерот Зоран Ставрески, испрати иницијатива за изменување и дополнување на Законот на игри на среќа и за забавните игри. Ова произлегува од заклучокот што го донесе Управниот одбор на ЗЕЛС на седницата одржана на 2 декември 2010 г. во Маврово, каде, меѓу останатите прашања, беше разгледана и состојбата со основот за наплата на посебна давачка во висина од 4% на вкупно остварените уплати од продажба на лозовите, талоните, томболските картички и инстант лотарија, а во согласност со член 79-а од Законот за игрите на среќа и за забавните игри („Службен весник на Република Македонија” бр.10/1997; 54/1997; 13/2001 и 2/2002 и 54/2007).

Управниот одбор на ЗЕЛС донесе одлука со која ЗЕЛС бара од Министерството за финансии, како овластен предлагач да иницира постапка на изменување и дополнување на овој пропис со кој ќе утврди зголемување на погорена-ведениот процентуален износ за дополнителни 2%, кои би биле утврдени како приход на општините во Република Македонија, а истите би се алоцирале во согласност со местото каде истите настануваат, односно на територијата на соодветната општина. Барањето на ЗЕЛС е конкретно насочено кон член 79-а, став 1 од истиот Закон.

Како алтернативна можност, доколку проценките на Министерството укажуваат дека на овој начин би се постигнале негативни ефекти по системот на уредување и организирање на игрите на среќа во Република Македонија, ЗЕЛС бара да се утврди и дополнителна распределба на средствата од став 2 од цитираниот член 79-а со кој би се алоцирале средства за општините.

Целисходноста на ова барање произлегува од барањето на општините во Републиката кои во согласност со процесот на децентрализација имаат своја надлежност во областа на спортот и поддршка на програмите за млади лица, средства кои покрај постојните програми изборно би се финансирале и од оваа дополнителна давачка или, во согласност со алтернативното барање, би се обезбедиле средства во рамките на постојната распределба на приходите по овој основ. Ова до толку повеќе што игрите на среќа се организираат на територијата на секоја општина, а од истите општината нема никаков финансиски надомест кој би бил ставен во функција на локалниот развој на спортот и младите.

ДОСТАВА НА ИНИЦИЈАТИВИ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА КОМУНАЛНИТЕ ТАКСИ

Како резултат на понудената соработка за поднесување на иницијативи на предлози за изменување и дополнување на Законот за комуналните такси, што е во фаза на изработка од Министерството за финансии, ЗЕЛС веднаш ги консултираше своите членки од каде пристигнаа забелешки, предлози и сугестии од неколку општини, кои ги достави до министерството. Меѓу иницијативите беше истакната потребата да се изработи Правилник за примена на Законот за комунални такси, потоа да се промени член 8, односно да се продолжи правото на застареност и наплата од две на пет години, потоа да се измени дел од текстот во член 9, точка 2, со цел прецизирање на одредени недостатоци кои се однесуваат за користење на просторот пред деловните простории за вршење на дејност, како и редефинирање на дел од одредбите кои се однесуваат на плаќање на такси врз основа на одобрение за користење на музика и дефинирање за какви видови музика се однесува наплаќањето на комуналната такса. Овие и другите иницијативи во однос на измените во Законот за комуналните такси, ЗЕЛС ги достави до Министерството за финансии на крајот на месец ноември.

КЕРКЕСЕ ПЕР НДРЬШИМ ДНЕ ПЛОТЭСИМ ТЁ ЛИГИТ ТЁ ЛОЈЁРАВЕ ТЁ ФАТИТ ДНЕ ПЕР ЛОЈЁРАТ АРГЁТУЕСЕ

BNJVL në Ministrinë për financa dhe ministrin Zoran Stavreski, dërgoi iniciativë për ndryshim dhe plotësim të Ligjit të lojërave të fatit dhe lojërave argëtuese. Kjo doli nga konkluzioni që e aprovoi Bordi drejtues i BNJVL-së në seancën e mbajtur më 2 dhjetor, 2010 në Mavrovë, ku midis çështjeve tjera u shqyrtua edhe gjendja me bazën e arkëtimit të të dhënës së veçantë në lartësi prej 4% të gjithsejt pagesave të realizuara nga shitja e letrave me gërvishtje, taloneve, kartelave tombolike dhe lotaria instant, ndërsa konform nenit 79-a nga Ligji për lojërat e fatit dhe për lojërat argëtuese („Gazeta zyrtare e Republikës së Maqedonisë” nr.10/1997; 54/1997; 13/2001 dhe 2/2002 dhe 54/2007).

Bordi drejtues i BNJVL morri vendim me të cilin BNJVL kërkon nga Ministria për financa, si propozues i autorizuar të iniciojë procedurë për ndryshim dhe plotësim të kësaj dispozite me të cilën do të përcaktojë rritjen e shumës së lartëpërmendur procentuale, me 2% plotësues të cilat do të përcaktoheshin si e ardhur e komunave të Republikës së Maqedonisë, ndërsa të njejtat do të alocoheshin konform vendit ku të njejtat krijohen, respektivisht në territorin e komunës përkatëse. Kërkesa e BNJVL-së konkretisht i është drejtuar nenit 79-a, alinea 1 nga i njejtë Ligj.

Si mundësi alternative, për deri sa vlerësimet e Ministrisë tregojnë se në këtë mënyrë do të arriteshin efektet negative sipas sistemit të rregullimit dhe organizimit e lojërave të fatit në Republikën e Maqedonisë, BNJVL kërkon të përcaktohet edhe shpërndarje plotësuese e mjeteve nga alinea 2 e nenit 79-a i cituar, me të cilin do të alocoheshin mjetet e komunave.

Gjithpërfshirja e kësaj kërkesë del nga kërkesa e komunave në Republikën e Maqedonisë të cilat konform procesit të decentralizimit kanë kompetencat e tyre në lëminë e sportit dhe përkrahjen e programeve për personat e rinjë, mjetet të cilat krahas programeve ekzistuese do të financoheshin edhe nga e dhëna plotësuese ose konform kërkesës alternative, do të siguroheshin mjete në kuadër të shpërndarjes së të ardhurave në këtë bazë. Kjo aq më tepër se lojërat e fatit organizohen në territorin e çdo komune, ndërsa të njejtat nuk kanë asnjë kompensim financiar që do të vendoseshin në funksion të zhvillimit lokal të sportit dhe të rinjëve.

PARASHTRIM I INICIATIVËS PËR НДРЬШИМ ДНЕ ПЛОТЭСИМ ТЁ ЛИГИТ ПËР ТАКСАТ КОМУНАЛЕ

Si rezultat i bashkëpunimit të ofruar për parashtrimin e iniciativës së propozimeve për ndryshim dhe plotësim të Ligjit për taksat komunale, që ndodhet në fazën e hartimit nga Ministria për financa, BNJVL menjëherë i konsultoi anëtarët e saja prej ku edhe arritën vërejtjet, propozimet dhe sigjerimet nga disa komuna, të cilat i'a parashtrioi ministrisë. Midis iniciativave u theksua nevojata të hartohet Rregullore për zbatimin e taksave komunale, pastaj të ndryshohet neni 8, respektivisht të vazhdohet e drejta parashkruese dhe pagesa prej dy deri më pesë vite, pastaj të ndryshohet pjesë e tekstit në nenin 9, pika 2, me qëllim precizimi të mangësive të caktuara, të cilat kanë të bëjnë me shfrytëzimin e hapësirës para hapësirave afariste për kryerjen e veprës, si dhe ridefinimi i pjesës së dispozitave të cilat kanë të bëjnë me arkëtimin e taksave në bazë të lejuara për shfrytëzimin e muzikës dhe definimin për këto lloje të muzikës, ka të bëjë arkëtimi i taksës komunale. Këto dhe iniciativat tjera lidhur me ndryshimet në Ligjin për taksat komunale, BNJVL i parashtrioi deri te Ministria për financa në fund të muajit nëntor.

ПРОМОЦИЈА НА НОВИОТ ИНСТРУМЕНТ НА ДЕМОКРАТСКО УЧЕСТВО НА ГРАЃАНИТЕ ВО ЛОКАЛНАТА ВЛАСТ - „ФОРУМ ВО ЗАЕДНИЦАТА“

„Форумот во заедницата претставува нов инструмент за успешно вклучување на граѓаните во процесот на донесување одлуки на општинско ниво, што голем број на општини веќе го институционализираа со измени во своите статuti. Со искуствата од триесетина општини од нашата земја, каде „форумот во заедницата“ се покажа како значаен модел на граѓанско учество, ЗЕЛС низ транспарентен процес, за сите општини изготви и предложи: предлог-одлука за измена на Статутот на ЕЛС, во која се воведува форумот како начин на граѓанско учество и предлог-правилник за организирање и одржување на форумите во заедницата. Со усвојувањето на овие документи од локалните власти и институционализирањето на форумот, се отвори потребата за изготвување на Прирачникот „Форум на заедницата во 11 чекори“ што го промовираме денес на оваа конференција, а кој ќе им помогне на општините на лесен и едноставен начин да им овозможуваат на своите граѓани вклученост во донесувањето на одлуки од локално значење“.

Ова го истакна претседателот на ЗЕЛС, Коце Трајановски во својот говор на конференцијата за промоција на Прирачникот „Форум на заедницата во 11 чекори“, што ја организираше ЗЕЛС на 21 декември 2010 година во хотелот „Хо-

лидеј ин“ во Скопје. На присутните градоначалници, претседателите на општинските совети, медиумите, претставници од СДЦ, од Единицата за координација на форумите, од невладините организации кои учествуваа во имплементирањето на програмата „Форуми во заедницата“ (ЦИРА, МЦМС, АЛКА; АДИ, ФИООМ..) и други, им се обрати и амбасадорот на Швајцарија во нашата земја, Н.Е., Стефано Лазарото. Тој истакна дека Швајцарија е заинтересирана за успехот на децентрализацијата во нашата земја и дека и натаму ќе продолжи со поддршката што ја дава во повеќе области, при што од особено значење е полето за зголемување на непосредното учество на граѓаните во локалната заедница, каде во изминатите неколку години неговата земја, преку СДЦ, финансиски поддржала околу триесетина општини со вкупно 56 проекти, особено од областите на локална инфраструктура и набавка на опрема, чија реализација била поддржана токму од нивните граѓани.

Ангажираниот експерт за локална власт истакна дека општините сакајќи да реализираат што поголем број проекти, ненамерно забораваат да ги прашаат своите граѓани, да се консултираат за нивните приоритети и потреби. Затоа тој порача дека граѓаните се корективот на власта и општините треба

да им овозможат да ја споделат одговорноста на локалното владеење преку разни облици на граѓанско учество, меѓу кои е и „Форумот во заедницата“, што е усвоено од поголем број општински совети, а регулиран во статутот на општината.

На конференцијата ЗЕЛС ги претстави досегашните активности реализирани во рамки на спроведувањето на проектот со кој се овозможи институционализирање на форумите во општинските статuti, а се говореше и за придобивките од ваквата измена на статутите. Исто така, беа истакнати и конкретните постигнати резултати од имплементација на форумите во заедницата во триесетина општини, при што градоначалникот на општина Берово, Драги Наџински, ги презентираше досегашните две искуства во спроведување на „форум во заедницата“ во својата општина, како и ползувањето на овај инструмент во буџетското планирање за 2011 година, за програмирање на средствата што општината уште во месец септември 100% ги собрала од наплатата на данокот на имот. На крајот на конференцијата претставникот од Единицата за координација на форумите, концизно го претстави прирачникот и 11-те чекори што ќе овозможат поедноставно користење на новиот облик на граѓанско учество- „форум во заедницата“, за секоја општина.

ИНСТИТУЦИОНАЛИЗАЦИЈА НА „ФОРУМ ВО ЗАЕДНИЦАТА“ ВО ОПШТИНСКИТЕ СТАТУТИ

ва и во соседна Бугарија. Кај нас, по усвојувањето на промените во општинските статuti, дел од локалните власти отидоа уште еден чекор напред и во општинските буџети предвидоа средства што ќе ги користат при спроведувањето на форумите.

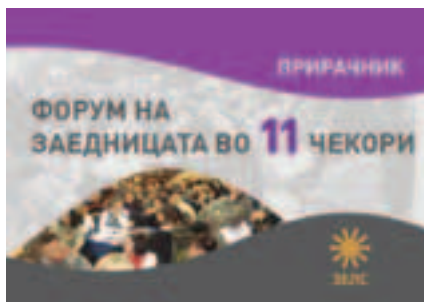
Швајцарската агенција за соработка и развој, најави дека во следните три години ќе продолжи со поддршката за спроведување на форумите во заедницата и како и досега ќе обезбеди финансиска поддршка во реализацијата на договорените проекти од граѓаните. ЗЕЛС преку својот ЗЕЛС тренинг центар ќе обезбеди обука за сертификација на модераторите кои ќе учествуваат при реализацијата на форумите во локалната власт.

Процесот на интегрирање на форумите на заедницата во локалните власти започна од 2006 година со три пилот проекти, поддржани од СДЦ. Досега се опфатени околу триесетина општини, со вкупно 56 проекти, најмногу од областите на локална инфраструктура и набавка на опрема. Со цел обезбедување на постојаност на примена на овој демократски модел, ЗЕЛС вклучи експерти од доменот на локалната самоуправа, претставници од општините и Министерството за локална самоуправа и претставници од невладиниот сектор, кои изготвија предлог – статутарна одлука за измени и дополнувања на статутите на општините и предлог – правилник за организирање и одржување на форумите во работилницата. На 4 регионални работилници, со вклучување на сите општини, беа изготвени завршните верзии на овие документи, кои потоа беа усвоени и од Управниот одбор на ЗЕЛС, кој даде препорака до општините да овозможат институционализирање на форумите во заедница, преку измени во своите статuti.

Македонија е прва земја од регионот која во „форуми во заедницата“ препозна инструмент од кој произлегува двоен бенефит и за општината и за нејзините граѓани и обезбеди негово институционализирање во општинските статuti. Искуството и целиот концепт на овој инструмент доаѓа од Швајцарија, а активно се примену-

ПРИРАЧНИК

„ФОРУМ ВО ЗАЕДНИЦАТА ВО 11 ЧЕКОРИ“

ЗЕЛС во рамките на проектот издаде прирачник „Форум во заедницата во 11 чекори“ што беше промовиран на конференција, проследена од поголем број медиуми. Целта на прирачникот е на јасен и едноставен начин да ги воведат градоначалниците, советниците и општинските работници во процесот на реализирање на форум во заедницата, но исто така тој може да ги запознае граѓаните за можноста преку оваа алатка да учествуваат во донесувањето на демократски одлуки од локално значење. Во прирачникот се дадени одговорите на тоа што е граѓанско учество, односно дека освен основните облици на учество на граѓаните утврдени и во Законот за локална самоуправа, како: граѓанска иницијатива, собир на граѓани, референдум, претставка, предлози, јавни трибини, анкети, општините со промени на своите статuti, можат да обезбедуваат институционализирација и на „форумот на заедницата“. Пона-

таму, утврдени се и главните одлики на форумскиот пристап, односно кога е најдобро да се примени, но и кога не се препорачува примена на форумите. Објаснети се и видовите форуми: проектен форум, тематски форум, меѓуопштински форум, буџетски форум, а прикажан е и начинот на работа и структурата на форумот. Според досега стекнатите искуства од програмата „Форуми во заедницата“ утврдено е дека најоптимално е форумските дискусии да се одвиваат на не помалку од шест сесии од кои секоја ќе трае не повеќе од три часа, а сите сесии би требало да се одвиваат во период од четири до пет месеци. Потоа, во Глава 4, опишани се сите 11 чекори за спроведување на форумите, почнувајќи од иницијативата, мобилизацијата на заедницата и организирањето на сите форумските сесии. Во последната глава опишани се предизвиците на форумскиот процес, како што е: постигнување на договор за целите на форумот, работата со работните маси, изборот на местото на одржување и водењето на дискусиите, обезбедување учество, препораки од форумот, вклучување експерти и динамика на сесиите. Во рамките на прирачникот има и ЦД со анекси каде се наоѓаат урнеци на сите важни документи кои се подготвуваат во текот на спроведувањето на форумот во заедницата.

PROMOVIM I INSTRUMENTIT TË RI PËR PJESËMARRJEN DEMOKRATIKE TË QYTETARËVE NË PUSHTETIN LOKAL - „FORUM NË BASHKËSI”

„Forum i bashkësi” paraqet instrument të ri për pjesëmarrjen e suksesshme të qytetarëve në procesin e vendimarrjes në nivel komunal, që numër i madh i komunave tashmë e kanë institucionalizuar me ndryshime në statutet e tyre. Me përvojat e 30 komunave nga vendi, ku „Forum i bashkësi” u tregua si model mjaft i rëndësishëm i pjesëmarrjes së qytetarëve, BNJVL përmes procesit transparent për të gjitha komunat hartoi dhe propozoi: Propozim-vendim për ndryshim të Statutit të NJVL, në të cilin forumi vendoset si mënyrë e pjesëmarrjes së qytetarëve dhe Propozim-Rregullore për organizim dhe mbajtje të forumeve të bashkësisë. Me miratimin e këtyre dokumenteve nga pushtetet lokale dhe institucionalizimi i forumit, u hap nevoja për hartimin e Doracakut „Forum i bashkësisë në 11 hapa” të cilin e promovim sot në këtë Konferencë, e i cili do t’u ndihmojë komunave që në mënyrë të lehtë dhe të thjeshtë t’u mundësojë qytetarëve të saja përfshirje në procesin e vendimarrjes në nivel lokal.”

Këtë e theksoi kryetari i BNJVL-së, Koce Trajanovski në fjalimin e tij në Konferencën për promovimin e Doracakut „Forum i bashkësisë në 11 hapa” të cilin e organizoi BNJVL më 21 dhjetor, 2010, në hotelin „Holidej In” në

Shkup. Kryetarëve të pranishëm, kryetarëve të këshillave komunale, mediave, përfaqësuesve të SDC, nga Njësia për koordinimin e forumeve, nga organizatat joqeveritare të cilët morrën pjesë në implementimin e programit „Forume në bashkësi” (CIRA, MCMS, ALKA, ADI, FIOOM) etj, i’u drejtua ambasadori i Zvicrës në vendin tonë, E.T. Stefano L Lazaroto. Ai theksoi se Zvicra është e interesuar për suksesin e decentralizimit në vendin tonë dhe se edhe më tej do të vazhdojë me përkrahjen që e jep në shumë fusha, me ç’rast rëndësi të veçantë ka lëmia për rritjen e pjesëmarrjes së drejtpërdrejtë të qytetarëve në bashkësinë lokale, ku në vitet e kaluara vendi i tij, përmes SDC, në mënyrë financiare i ka përkrahur rreth 30 komuna me gjithsej 56 projekte, veçanërisht nga fushat e infrastrukturës lokale dhe furnizimin e pajisjes, realizimi i të cilit është përkrahur pikërisht nga qytetarët e tyre.

Eksperti i angazhuar për pushtetin lokal theksoi se komunat duke dashur të realizojnë një numër sa më të madh të projekteve, padashje harrojnë t’i pyesin qytetarët e tyre, të konsultohen për prioritetet dhe nevojat e tyre. Prandaj ai theksoi se qytetarët janë korrigjuesit e pushtetit dhe komunat duhet t’u mundësojnë t’u shpërndajnë përgjegjësinë qe-

risjes lokale përmes formave të ndryshme të pjesëmarrjes qytetare, midis të cilave është edhe „Forum i bashkësi” që është miratuar nga një numër i madh i këshillave komunale, ndërsa i rregulluar në statutin e komunës.

Në Konferencë, BNJVL i paraqiti aktivitetet e realizuara deri më tani në kuadër të zbatimit të projektit me të cilin mundësoi institucionalizim të forumeve në statutet komunale, ndërsa u diskutua edhe për përfitimet nga ndryshimi i këtillë i statuteve. Gjithashtu u theksuan edhe rezultatet konkrete të arritura nga implementimi i forumeve në bashkësi në tridhjetë komuna, me ç’rast kryetari i komunës së Berovës, Dragi Naxhiski, i prezantoi dy përvojat e dërritashme nga implementimi i forumeve në bashkësi, në komunën e tij, si dhe shfrytëzimin e këtij instrumenti në planifikimin buxhetor për vitin 2011, për programimin e mjeteve të cilat komuna, që në muajin shtator 100% i ka mbledhur nga arkëtimi i tatimit të pronës. Në fund të Konferencës përfaqësuesi i Njesisë për koordinim të forumeve, në mënyrë koncize e paraqiti Doracakun dhe 11 hapat që do të mundësojnë shfrytëzim më të thekshtë të formës së re të pjesëmarrjes së qytetarëve „Forum i bashkësi”, për çdo komunë.

INSTITUCIONALIZIMI I „FORUMIT NË BASHKËSI” NË STATUTET KOMUNALE

Procesi i integritit të forumeve të bashkësisë në pushtetet lokale filloi që nga viti 2006 me tri pilot komuna, të përkrahura nga SDC. Deri më tani janë përfshirë rreth 30 komuna, me gjithsejt 56 projekte, më së tepërmi në fushat e infrastrukturës lokale dhe furnizimin e pajisjes. Me qëllim të sigurimit të zbatimit të përhershëm të këtij modeli demokratik, BNJVL përfshiu ekspertë nga lëmia e vetëqeverisjes lokale, përfaqësues nga komunat dhe përfaqësues të sektorit joqeveritar, të cilët hartuan Propozim-vendim-statutor për ndryshim dhe plotësim të statuteve të komunave dhe Propozim-Rregullore për organizimin dhe mbajtjen e forumeve në punëtori. Në katër punëtoritë rajonale, duke përfshirë të gjitha komunat, u hartuan versionet përfundimtare të këtyre dokumenteve, të cilat pastaj u miratuan edhe nga Bordi drejtues i BNJVL-së, i cili u rekomandoi komunave të mundësojnë institucionalizimin e forumeve në bashkësi, përmes ndryshimeve në statutet e tyre.

Maqedonia është vendi i parë nga rajoni i cili në „Forumet në bashkësi” njohu instrument nga i cili rrodhi beneficionin i dyfishtë edhe për komunën edhe për qytetarët dhe siguroi institucionalizim në statutet komunale. Përvoja dhe koncepti i përgjithshëm i këtij instrumenti vjen nga Zvicra, ndërsa në mënyrë aktive zbatohet edhe në

Bullgarinë fqinje. Te ne pas miratimit të ndryshimeve në statutet komunale, pushtetet lokale shkuan edhe një hap përpara dhe në buxhetet komunale i parashikuan mjetet që i shfrytëzojnë gjatë zbatimit të forumeve.

Agjencioni Zvicërran për bashkëpunim dhe zhvillim, theksoi se në tri vitet e ardhshme do të vazhdojë me përkrahjen e forumeve në bashkësi si edhe deri më tani do të sigurojë përkrahje financiare në realizimin e projekteve të kontraktuara nga qytetarët. BNJVL përmes BNJVL-Qendrës së Trajnimeve do të sigurojë trajnim për sertifikimin e moderatorëve të cilët do të marrin pjesë gjatë realizimit të forumeve në pushtetin lokal.

DORACAKU

„FORUMI I BASHKËSISË NË 11 HAPA”

BNJVL në kuadër të projektit „Institucionalizimi i Forumeve në bashkësi” botoi doracakun „Forum i bashkësisë në 11 hapa”, i cili u promovua në Konferencë, e ndjekur nga një numër i madh i mediave. Qëllimi i doracakut është që në mënyrë të qartë dhe të thjeshtë t'i përfshijë kryetarët e komunave, këshilltarët dhe të punësuarit në komuna në procesin e realizimit të forumit në bashkësi, por gjithashtu ai theksoi se mund t'i njohtojë qytetarët për mundësinë përmes kësaj vegle të marrin pjesë në procesin e vendimmarjes të vendimeve demokratike me rëndësi lokale. Në Rregullore janë dhënë përgjigjet asaj se ç'ka paraqet pjesëmarrja qytetare, respektivisht se përveç formave kryesore të pjesëmarrjes së qytetarëve të përcaktuara edhe në Ligjin për vetëqeverisje lokale, si iniciativë e qytetarëve, tubimi i qytetarëve, referendum, parashtrësë, propozim, trubuna publike, anketa, komunat me ndryshime në statutet e tyre, mund të sigurojnë in-

stitucionalizim edhe të „forumeve të bashkësisë”. Më tutje janë përcaktuar edhe karakteristikat kryesore të qasjes forumore, respektivisht kur është më së miri të zbatohet, por edhe kur nuk rekomandohet zbatimi i forumeve. Janë shpjeguar edhe llojet e forumeve: forumi projektues; forumi tematik, forumi ndërkomunal, forumi buxhetor, ndërsa është paraqitur edhe mënyra e punës dhe struktura e forumit. Sipas përvojave të arritura deri më tani nga programi „Forume në bashkësi” është përcaktuar se më optimale është që diskutimet e forumit të zhvillohen në jo më pak se gjashtë sesione prej të cilave çdonjëra do të zgjasë më tepër se tri orë, ndërsa çdo sesion duhet të zhvillohet në periudhën prej katër deri më pesë muaj. Pastaj në kapitullin katër janë përshkruar të gjitha 11 hapat për zbatimin e forumeve, duke filluar nga iniciativa, mobilizimi i bashkësisë dhe organizimi i të gjitha sesioneve të forumit. Në kapitullin janë përshkruar sfidat dhe procesi i forumit, puna me tryezat punuese, zgjedhja e vendeve të mbajtjes dhe zhvillimit të diskutimeve, sigurimin e pjesëmarrjes, rekomandime nga forumi, kyçja e ekspertëve dhe dinamika e sesioneve. Në kuadër të Doracakut ka edhe CD me anekse ku ndodhen shembuj të të gjitha dokumenteve të rëndësishme të cilat përgatiten gjatë zbatimit të forumit në bashkësi.

БЕРОВЧАНИ САМИ ОДЛУЧУВАЛЕ КАДЕ ЌЕ ГИ ТРОШАТ СОБРАНИ СРЕДСТВА ОД ДАНОКОТ НА ИМОТ

BEROVASIT KANË VENDOSUR VETË KU DO T'I SHPENZOJNË MJETET E MBLEDHURA NGA TATIMI I PRONËS

Општина Берово преку програмата Форуми во заедницата, досега имплементирала два форумски процеса: проектен и буџетски. Граѓаните по демократски пат ги дефинирале приоритетите помеѓу неколку избрани теми и проекти и во согласност со расположливите средства во висина од 12.500.000 денари (6.000.000 денари биле средства од проектот од СДЦ и 6.500.000 денари учество на самата општина), се одлучиле за реализација на проектот за изградба на атмосферска канализација, тротоари и асфалтирање на ул., Маршал Тито“. Во однос на учеството на населението во вториот, буџетскиот форум, каде тема на расправа е буџетот на општината за следната година, граѓаните предност му дале на финансирањето на проектот за партерно уредување на плоштадот „Димитар Беровски“ (9.800.000 денари, од кои општината учествува со 3.800.000 денари, а остатокот е од СДЦ).

Општината поттикната од ваквиот начин на демократско вклучување на населението, одлучила да им овозможи на граѓаните самите да одлучат во каков проект сакаат да ги вложат своите пари во 2011 година, односно заклучно со третиот квартал од годината Општина Берово собрала 100% од средствата од данок на имот. Затоа од 15 - 19 ноември 2010 година локалната власт организираше „Отворена недела на идеи“ кога населението доставило десетици корисни предлози за развој на општината и подобрување на квалитетот на живеење во неа. Општината од организирањето на ваквиот „Форум за поубаво Берово“ има повеќекратна корист и тоа: обезбедување на демократско непосредно вклучување на граѓаните во одлучувањето за прашања од локално значење, стимулирање на населението да ги плаќа локалните такси и даноци и овозможувањето на граѓаните сами да одлучуваат како да се трошат нивните пари.

„Форумот за поубаво Берово“ се реализирал по правилата на програмата Форуми во заедницата, при што учесниците биле структурирани во шест работни маси, според социјалните и економски интереси (економски развој и туризам, образование и култура, животна средина, основна инфраструктура, млади и спорт и администрација). Пред форумот секоја работна маса презентирала по три проекти кои ги сметале за приоритетни за решавање и реализација. Потоа на работилниците, на кои присуствувале по еден член избран од секоја работна маса и оперативната група на форумот ги разгледувале сите предложени проекти, а биле избрани за гласање само оние проекти кои ги исполнувале критериумите, односно за кои немало пречка за нивна реализација. Се гласало за проектите: 1. Реконструкција на дел од кејот на реката Брегалница, 2. Набавка на возило за собирање на смет 3. Изградба на улица во населбата Ширината 4. Изградба на улица во с. Двориште 5. Изградба на плоштад „Димитар Беровски“ - 3 фаза и Изградба на канализација на ул., Борис Кидрич. Граѓаните го изгласале проектот „Набавка на возило за собирање на смет“ со буџет од 1.700.000 денари кој ќе се реализира во 2011 година, но бидејќи останале средства, за реализација влегол и второрангираниот проект: изградба на плоштад „Димитар Беровски“ - 3 фаза.

Комуна е Беровës пëрмес програмит „Forume në bashkësi, deri më tani ka implementuar dy procese të forumit: atë projektues dhe buxhetor. Qytetarët përmes rrugës demokratike i kanë definuar përmes disa tema-ve të zgjedhura dhe projekte dhe konform mjeteve në dispozicion në lartësi prej 12.500.000 denarë (6.000.000 denarë ishin mjete nga projektet e SDC dhe 6.500.000 denarë pjesëmarrja e vetë komunës), kanë vendosur për realizimin e projektit për ndërtimin e kanalizimeve atmosferike, trotoareve dhe asfaltimin e rrugës „Marshall Tito“. Lidhur me pjesëmarrjen e popullatës në forumin e dytë buxhetor, ku temë diskutimi është buxheti i komunës për vitin e ardhshëm, qytetarët përparësi i kanë dhënë financimit të projektit për rregullim partnerik të sheshit „Dimitar Berovski“ (9.800.000 denarë, nga të cilat komuna merr pjesë me 3.800.000 denarë, ndërsa pjesa tjetër nga SDC).

Комуна е нхитур нга мënйра е кëtллë е пëрфширjes demokratike të popullatës, ka vendosur t'u mundësojë qytetarëve që vetë të vendosin për atë se në çfarë projekti duan t'i investojnë paratë e tyre në vitin 2011. Respektivisht përfundimisht me kuartalin e tretë të vitit, Komuna e Berovës ka mbledhur 100% nga mjetet e tatimit të pronës. Prandaj prej 15-19 nëntor, 2010, pushteti lokal organizoi „Javën e hapur për idetë“ ku popullata ka parashtruar dhjetëra propozime të dobishme për zhvillimin e komunës dhe përmirësimin e jetesës kualitative në të. Komunitat nga organizimi i „Forumit për Berovë më të bukur“ ka dobi të shumëfishtë dhe atë: sigurimin e përfshirjes së drejtpërdrejtë demokratike të qytetarëve në procesin e vendimarrjes për çështjet me rëndësi lokale, stimulimi i popullatës t'i paguajnë taksat lokale dhe tatimet dhe mundësimin e qytetarëve që vet të vendosin si duhet të shpenzohen paratë e tyre.

„Forumit për Berovë më të bukur“ është realizuar sipas rregullave të programit „Forume në bashkësi“ me ç'rast pjesëmarrësit janë strukturuar në gjashtë tryeza të punës, sipas interesave sociale dhe ekonomike (Zhvillim ekonomik dhe turizmi, Arsimit dhe kultura, Mjedis jetësor, Infrastruktura kryesore, Të rinjtë dhe sporti dhe Administrata). Para forumit çdo tryezë e punës ka prezantuar nga tri projekte të cilat i kanë konsideruar si prioritare për zgjidhje dhe realizim. Pastaj në punëtoritë në të cilat ka marrë pjesë nga një anëtar i zgjedhur nga çdo tryezë e punës dhe grupi operativ i forumit i kanë shqyrtuar të gjitha projektet e propozuara, ndërsa janë zgjedhur për votim vetëm ato projekte të cilat i kanë përmbushur kriteret, respektivisht të cilat nuk kanë pasur pengesë për realizimin e tyre. Është votuar për projektet 1. Rikonstruksi i një pjese të Kejit të lumit Bregallnicë 2. Furnizim i automjetit për mbledhjen e mbeturinave 3. Ndërtimi i rrugës në lagjen „Shirinata“ 4. Ndërtimi i rrugës në f. Dvorište 5. Ndërtimi i sheshit „Dimitar Berovski“ - faza 3 dhe Ndërtimi i kanalizimit në rr. Boris Kidriç. Qytetarët e kanë votuar projektin „Furnizim të automjetit për mbledhjen e mbeturinave“ me buxhet prej 1.700.000 denarësh i cili do të realizohet në vitin 2011, por për shkak se kanë mbetur mjete, për realizim ka hyrë edhe projektet e dytë i ranguar në sheshin „Dimitar Berovski“ - faza 3.

ЗЕЛС ЈА ОДБЕЛЕЖА ПЕТГОДИШНИНАТА ОД ИМПЛЕМЕНТИРАЊЕТО НА ПРОЦЕСОТ НА ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЈА ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Зголемување на учеството на граѓаните во локалното одлучување – „Ако пред некоја година, на оваа средба истакнував дека обезбедувањето на висок степен на локална демократија е императив на секоја единица на локална самоуправа и дека нема општина и градоначалник што не ја разбрале целта на децентрализација, денес, со задоволство, можам да кажам дека забрзано се зголемува процентот на граѓаните од нашата земја кои се свесни за можностите што им ги нуди децентрализираната власт и за потребата од нивната активна улога во тој процес. Суштината на децентрализацијата е граѓаните да се вклучат во креирањето на својата иднина, во создавањето на локалните политики, да бараат од нас градоначалниците и општинската администрација подобрување на нивните услови за живот, подобрување на услугите, одговорност, отчетност за нашето работење.. А тоа е веќе реалност, што ме прави особено горд и што ме уверува дека процесот на децентрализацијата во нашата земја интензивно се развива во вистинскиот правец.“

Ова, меѓу другото, го истакна претседателот на ЗЕЛС, Коце Трајановски, на конференцијата, што на трети декември 2010 година, ја организираше ЗЕЛС, со поддршка на ОБСЕ, по повод јубилејните пет години од започнувањето на имплементацијата на процесот на децентрализација во нашата земја. На конференцијата говореа, Заменик - претседателот на Владата на Република Македонија, Абдулаким Адеми, Министерот за локална самоуправа, Муса Џафери, шефот на Мисијата на ОБСЕ, Хозе Луис Хереро, евроамбасадорот Ерван Фуере, амбасадорот на САД, Филип Рикер и претставникот од УНДП, во нашата земја, Диандре Бојд. На конференцијата присуствуваа градоначалници, високи претставници од меѓународни организации присутни во нашата земја и медиумите.

Претседателот на ЗЕЛС, во своето обраќање пред присутните ги истакна постигнатите резултати на локалните власти во извршувањето на своите надлежности, како и

активностите што ЗЕЛС ги презема со цел подобрување на условите за извршување на овие надлежности од општините со цел обезбедување на подобри услуги и услови за живот на граѓаните. Меѓу посочените успеси постигнати само во последнава, петта година од децентрализацијата, Трајановски го посочи дефинитивното изготвување на закон за градежно земјиште, со кој се предвидува локалните власти да управуваат со градежното земјиште, како што тоа досега во името на државата го прави МТВ, со што ќе се обезбедат услови за поголема финансиска независност на општини и поголем локален економски развој. Исто така, го посочи и значењето на изготвувањето на закон за легализацијата на беспреправно изградените градби, а изрази уверување дека на почетокот на следната година и преостанатите осум општини ќе влезат во втората фаза од фискалната децентрализација. Беше истакнато дека ЗЕЛС не е задоволен од степенот на финансиската независност на општините, за што беше изнесено уверување дека активно ќе се продолжи со лобирањето кај централната власт за преземање на измени особено во правец на зголемување на зафаќањата од ДДВ и од персоналниот данок за локалните власти.

Заменик-претседателот на Владата на Република Македонија, Абдулаким Адеми, истакна дека треба и понатаму локалните власти интензивно да работат на имплементирањето на обврските од Охридскиот договор, при што изрази задоволство од досегашниот степен на неговата реализација, а Министерот за локална самоуправа, меѓу другото, се задржа на потребата од понатамошно зајакнување на капацитетите на општинската администрација, како еден од условите за непречено извршување на локалните надлежности. Шефот на мисијата на ОБСЕ, Хозе Луис Хереро, го истакна значењето од координираност на локалните власти со Министерството за локална самоуправа во презентирањето на нивните потреби пред централната власт, особено во делот на потребите за законски

измени и зголемувањето на фискалните капацитети на општините, при што ја истакна и потребата од поголема посветеност на општините во градењето на соживот на сите припадници на етничките заедници во рамките на секоја единица на локална власт во нашата земја. Евроамбасадорот Ерван Фуере, изрази задоволство од работата на ЗЕЛС, како асоцијација на сите општини од земјата, при што тој потсети на годинашниот извештај од Европската комисија за напредокот на нашата земја во делот на децентрализацијата и укажа уверување дека Европската унија и натаму ќе дава поддршка на натамошно подобрување и зајакнување на овој процес во земјата. И амбасадорот на САД во нашата земја, Филип Рикер, истакна дека, како и Европската унија и САД се задоволни од напредокот на децентрализацијата во земјата, но дека на ова поле треба и ната-

DECENTRALIZIMIT NË REPUBLIKËN E MAQEDONISË

BNJVL SHËNOI PESËVJETORIN NGA IMPLEMENTIMI I PROCESIT TË

Rritja e pjesëmarrjes së qytetarëve në procesin e vendim-marrjes lokale

–, Nëse para një viti, në këtë takim theksoja se sigurimi i shkallës së lartë të demokracisë lokale është imperativ i çdo njësie të vetëqeverisjes lokale dhe se nuk ekziston komunë, kryetar komune që nuk e ka kuptuar qëllimin e decentralizimit, sot, me kënaqësi mund të them se në mënyrë të shpejtë rritet përqindja e qytetarëve të vendit tonë të cilët janë të vetëdijshëm për mundësitë që u'a ofron pushteti i decentralizuar dhe për nevojën rolit të tyre aktiv në këtë proces. Esenca e decentralizimit është që qytetarët të kyçen në krijimin e ardhmërisë së tyre, në krijimin e politikave lokale, të kërkojnë nga ne, kryetarët e komunave dhe administratës komunale përmirësimin e kushteve për jetesë të tyre, përmirësimin

e shërbimeve, përgjegjesisë, llogaridhënies për punën tonë... Ndërsa tashmë ky është një realitet, që më bën krenar dhe më siguron se procesi i decentralizimit në vendin tonë zhvillohet intensivisht në drejtimin e duhur”.

Mes tjerash, këtë theksoi kryetari i BNJVL-së, Koce Trajanovski në Konferencën, që më 3 dhjetor, 2010 e organizoi BNJVL me përkrahjen e OSBE-së, me rastin e jubileut pesë vite nga fillimi i implementimit të procesit të decentralizimit në vendin tonë. Në Konferencë fjalim mbajtën, zëvendës kryeministri i Qeverisë së Republikës së Maqedonisë, Abdulaqim Ademi, ministri për vetëqeverisje lokale, Musa Xhaferi, shefi i Misionit të OSBE-së, Hoze Luis Herero, euroambasadori Ervan Fuere, ambasadori i SHBA-ve, Filip Riker dhe përfaqësuesi i UNDP në vendin tonë Diadre Bojd. Në konferencë morrën pjesë kryetarët e komunave, përfaqësues të lartë nga organizatat ndërkombëtare të pranishme në vendin tonë dhe mediat.

Kryetari i BNJVL-së, në fjalimin e tij para të pranishmëve i përmendi rezultatet e arritura të pushteteve lokale në kryerjen e kompetencave të tyre, si dhe aktivitetet që BNJVL i ndërmerr me qëllim përmirësimi të kushteve për kryerjen e këtyre kompetencave me qëllim të sigurimit të shërbimeve dhe kushteve më të mira për jetesën e qytetarëve. Midis sukseseve të përmendura të arritura vetëm në vitin e fundit, të pestë, nga decentralizimi, Trajanovski e theksoi hartimin definitiv të ligjit për tokën ndërtimore, me të cilin parashikohet që pushtetet lokale të menaxhojnë me tokën ndërtimore, si deri më tani që këtë në emër të shtetit e kryen MTL, me ç'rast do të sigurohen kushte për pavarësi më të madhe financiare të komunave dhe zhvillimi më i madh i ekonomisë lokale. Gjithashtu e theksoi edhe rëndësinë e hartimit të ligjit për legalizimin e ndërtimeve të ndërtaura pa leje, ndërsa u shpreh i sigurt se në fillim të vitit të ardhshëm dhe të komunitat tjera do të hyjnë në fazën

e dytë të decentralizimit fiskal. U theksua se BNJVL nuk është e kënaqur nga shkalla e pavarësisë financiare të komunave, me ç'rast u paraqit sigurim se do të vazhdohet në mënyrë aktive me lobim në pushtetin qëndror për ndërmarrjen e ndryshimeve, e veçanërisht në drejtim të rritjes së përfshirjes nga TVSH-ja dhe nga tatimi personal për pushtetet lokale.

Zëvendës kryeministri i Qeverisë së Republikës së Maqedonisë, Abdulaqim Ademi theksoi se duhet edhe më tej pushtetet lokale në mënyrë intensive të punojnë në implementimin e obligimeve nga Marrëveshja e Ohrit, me ç'rast theksoi kënaqësi nga shkalla e realizimit të tij, ndërsa ministri për vetëqeverisje lokale mes tjerash u përqëndrua në nevojën nga përforcimi i mëtejme i kapaciteteve të administratës komunale, si njeri ndër kushtet për kryerjen e papenguar të kompetencave lokale. Shefi i misionit të OSBE-së, Hoze Luis Herero, theksoi rëndësinë e koordinimit të pushteteve lokale me ministrinë për vetëqeverisje lokale në prezantimin e nevojave të tyre para pushtetit qëndror, veçanërisht në pjesën e ndryshimeve ligjore dhe rritjen e kapaciteteve fiskale të komunave, me ç'rast e theksoi edhe nevojën nga përkushtim më të madh të komunave në ndërtimin e bashkëjetesës së të gjithë përkatësve të bashkësive etnike në kuadër të çdo njësie të pushtetit lokal në vendin tonë. Euroambasadori Ervan Fuere, shprehu kënaqësi nga puna e BNJVL-së, si asociacion i të gjitha komunave nga vendi, me ç'rast ai rikujtoi raportin e këtij viti të Komisionit Evropian për përparimin e vendit tonë, në pjesën e decentralizimit dhe u shpreh i sigurt se Bashkimi Evropian edhe më tej do t'i japë përkrahje përmirësimit dhe përforcimit të mëtejme të këtij procesi në vend. Edhe ambasadori i SHBA-ve në vendin tonë, Filip Riker, theksoi se, si edhe Bashkimi Evropian edhe SHBA-të janë të kënaqura nga avancimi i decentralizimit në vend, por edhe se në këtë fushë duhet që të punohet edhe më

му интензивно да се работи, при што истакна дека САД како и досега ќе поддржи низа конкретни проекти за локалната демократија, зголемувањето на финансиската независност на општините, транспарентноста и отчетноста на локалните власти. Претставникот од УНДП, Диадра Бојд, како резул-

тат на одредени анкети и анализи, укажа дека треба да се посвети внимание на обезбедувањето на поголема транспарентност на локалните власти и дека вклучувањето на граѓаните во донесувањето на одлуки од локално значење е од голема важност за развивање на децентрализацијата во нашата земја.

теј në mënyrë intesive, me ç'rast theksoi se SHBA si deri më tani, do të përkrah një sërë projektesh konkrete për demokracinë lokale, rritjen e pavarësisë financiare të komunave, transparencën dhe llogaridhënien e pushteteve lokale. Përfaqësuesi i UNDP, Diadre Bojd, si rezultat i anketave të caktu-

ara dhe analizave, theksoi se duhet t'i kushtohet vëmendje sigurimit të transparencës më të madhe të pushteteve lokale dhe se përfshirja e qytetarëve në procesin e vendimmarjes me rëndësi lokale është tejet e rëndësishme për zhvillimin e decentralizimit në vendin tonë.

ИСТАКНАТА ПОТРЕБА ОД ИЗМЕНИ НА УРЕДБАТА ЗА НАДОМЕСТОКОТ ЗА ИЗДАВАЊЕ И ПОСЕДУВАЊЕ Б-ИСКЗ

ЗЕЛС, во рамки на проектот за издавање на Б-интегрирани еколошки дозволи, во декември 2010 година, реализираше две работилници (во Маврово и во Велес) за претставниците од општините. На работилницата, над 70 преставници од локалните власти, заедно со експерти од Управата за животна средина при Министерството за животна средина на Република Македонија, разгледуваа поднесени барања од страна на Б-инсталации, како и соодветно на тоа издадени Б-дозволи од страна на општините, анализирајќи ги и споделувајќи ги искуствата. Посебно внимание беше посветено и на разгледување на Уредбата за надоместокот за издавање и поседување Б-ИСКЗ дозвола, за која присутните заклучија дека има одредени недоречности во текстот на уредбата, нелогичности во пресметката од што произлезе предлог ЗЕЛС да иницира предлог до министерството за нејзина измена.

За реализација на процесот на издавање на Б-дозволите од страна на општините, како сериозен проблем беше истакнат недостатокот на човечки ресурси, особено во средните и малите општини, бидејќи законодавецот предвидел во секоја општина да има најмал-

ку две вработени лица по општина – едно за издавање на дозвола, а друго за инспекција, кои ќе се посветат на издавањето на Б-дозволите. Како не помалку важен проблем што го отежнува процесот на извдање на Б-дозволите, беше наведена и недоволната информираност на Б-инсталациите, непотполно поднесените барања, неисполнувањето на критериумите од страна на инсталација за добивање дозвола, како и недостаток на други секторски документи, одобренија, дозволи итн. Општините нотираа дека приходите кои општината ги обезбедува од издавањето на Б-дозволите се минимални, односно едвај ги покриват основните трошоци за водење на процесот за издавање Б-ИСКЗ дозвола.

У THEKSUA NEVOJA NGA NDRYSHIMET NË RREGULLOREN PËR KOMPENSIMIN PËR DHËNIEN DHE POSEDIMIN E B-PIKN

të pranishmit konkluduan se ka mangësi të caktuara në tekstin e Rregullores, kalkulime të palogjikshme, nga e cila doli edhe propozimi që BNJVL të iniciojë propozim deri te Ministria për ndryshimin e saj.

Për realizimin e procesit të dhënies së B-lejeve nga ana e komunave, si problem serioz u theksua mungesa e resurseve njerëzore, veçanërisht në mjediset dhe komunat e vogla, sepse ligjdhënësi ka parashikuar që në çdo komunë të ketë së paku dy persona të punësuar njëri për dhënien e lejes, ndërsa tjetri për inspektim, të cilët do t'i përkushtohen dhënies së B-lejeve. Si problem tjetër jo më i vogël që e ndërlikon procesin e dhënies së B-lejeve u theksua edhe informimi i pamjaftueshëm për B-instalacionet, kërkesat e paplotësuara, mospërbushja e kriteve nga ana e instalimit për marrjen e lejes dhe mungesa e dokumenteve tjera sektorike, lejet etj. Komunat notuan se të ardhurat të cilat komuna i siguron nga dhënia e B-lejeve janë minimale, respektivisht mezi i mbulojnë shpenzimet për mbajtjen e procesit për dhënien e lejeve B-PIKN.

КОНФЕРЕНЦИЈА НА ЗЕЛС ЗА КОМИСИИТЕ ЗА ОДНОСИ МЕЃУ ЗАЕДНИЦИТЕ

–, Комисиите за односи меѓу заедниците имаат важна улога во развивањето на децентрализација, меѓу другото и како процес на промовирањето на мирот и стабилноста во нашата земја. Тие обезбедуваат рамка во која граѓани од сите етнички заедници имаат можност да ги застапуваат своите интереси придонесувајќи кон мирен и хармоничен развој на општеството, почитувајќи го и етничкиот идентитет на секоја поединечна заедница. Во тој контекст ЗЕЛС, од 2006 година презема низа активности за формирање на КОМЗ и нивно зајакнување, а со поддршка на СДЦ обезбеди и комплетна опрема за симултан превод за олеснување на работата на општинските совети. Со одржувањето на денешната конференција, само покажуваме дека и натаму веруваме во потребата и улогата на овие комисии, чие постоење е загарантирано и во Законот за локална самоуправа. Всушност, законска обврска за нивно формирање имаат дваесетина општини, каде процентот на застапеност на етничкото население е поголем од 20% од вкупниот број на жители, а во пракса имаме формирано вакви комисии во околу 30 локални власти, што ја потврдува подготвеноста на општините за развој на мултикултурализмот и мултиетничкото општество.“

Ова го истакна претседателот на ЗЕЛС, Коце Трајановски на Конференција „Предизвици во работата на Комисиите за односи меѓу заедниците“ што ја организираше ЗЕЛС на 10 декември 2010 година, во хотелот „Континентал“ на која присуствуваша, Државниот секретар на Секретаријатот за спроведување на Охридскиот рамковен договор при Владата на Република Македонија г-дин. Илхам Исмени, претседател на парламентарниот Комитет за односи меѓу заедниците, Џеват Адеми, потоа Татјана Вон Штајгер Вебер, Директорката на Швајцарската агенција за соработка и развој (СДЦ), градоначалници, претседатели на општинските совети и претседатели на Комисиите за односи меѓу заедниците, како и претставници на невладини организации кои работат на полето на градење на меѓуетнички односи.

–, Датумот на денешната Конференција за КОМЗ се поклопува и со меѓународниот ден на правата на човекот, истакна Џеват Адеми во своето обраќање и додаде дека КОМЗ претставуваат уште еден придонес на локалните власти за побрзо остварување на одредбите од Охридскиот договор и евроинтегрирањето на нашата земја. Тој забележа дека постои одредена нефункционалност во работењето на КОМЗ, што во иднина може да доведе и до одредени законски измени во овој дел, но исто така, укажа дека во одредени општини овие комисии не се адекватно третираны од страна на градоначалникот, ниту пак е потпомогнато нивното функционирање. Адеми потенцира дека овие комисии треба да бидат движечката сила за сите прашања од мултинационален карактер во локалната власт и гаранги за развој на демократските процеси во локалната власт. За важноста на комисиите за развивање на децентрализацијата во земјата и реализацијата на Охридскиот договор говореше и Директорката на СДЦ, Татјана Вон Штајгер Вебер, која истакна дека Агенцијата и натаму ќе го подржи развивањето на овие комисии што истовремено значи и поддршка на развојот на меѓуетничкиот дијалог во земјата.

Во презентацијата, која се темелеше на направените истражувања од страна на ЗЕЛС, беше укажано дека се формираны 30 комисии, од кои 10 на доброволна основа, без законска обврска. Во просек комисиите имаат по пет члена, одржале по три седници годишно и до Советот на општината имаат доставено по една иницијатива годишно. Забележано е дека имаат недостаток на финансиски средства и потреба од одредени законски

КОНФЕРЕНЦА Е БНЈВЛ-СЕ ПËР КОМИСИОНЕТЕ ПËР МАРРËДËНИЕ МИДИС БАШКËСИВЕ

–, Комисиите за односи меѓу заедниците имаат важна улога во развивањето на децентрализација, меѓу другото и како процес на промовирањето на мирот и стабилноста во нашата земја. Тие обезбедуваат рамка во која граѓани од сите етнички заедници имаат можност да ги застапуваат своите интереси придонесувајќи кон мирен и хармоничен развој на општеството, почитувајќи го и етничкиот идентитет на секоја поединечна заедница. Во тој контекст ЗЕЛС, од 2006 година презема низа активности за формирање на КОМЗ и нивно зајакнување, а со поддршка на СДЦ обезбеди и комплетна опрема за симултан превод за олеснување на работата на општинските совети. Со одржувањето на денешната конференција, само покажуваме дека и натаму веруваме во потребата и улогата на овие комисии, чие постоење е загарантирано и во Законот за локална самоуправа. Всушност, законска обврска за нивно формирање имаат дваесетина општини, каде процентот на застапеност на етничкото население е поголем од 20% од вкупниот број на жители, а во пракса имаме формирано вакви комисии во околу 30 локални власти, што ја потврдува подготвеноста на општините за развој на мултикултурализмот и мултиетничкото општество.“

–, Komisionet për marrëdhënie midis bashkësive kanë një rol mjaft të rëndësishëm në zhvillimin e decentralizimit, mes tjerash edhe si proces i promovimit të paqes dhe stabilitetit në vendin tonë. Ato sigurojnë kornizë në të cilën qytetarët e të gjitha bashkësive etnike kanë mundësi t'i përfaqësojnë interesat e tyre duke kontribuar drejtë zhvillimit të qetë dhe harmonik të shoqërisë, duke respektuar edhe identitetin etnik të çdo bashkësie në veçanti. Në këtë kontekst BNJVL, prej vitit 2006 ndër morri një varg aktivitete për formimin e KMMB dhe përforcimin e tyre, ndërsa me përkrahjen e SDC siguroi pajisje komplete për përkthim simultan për lehtësimin e punës së këshillave komunale. Me mbajtjen e konferencës së sotme, vetëm tregojmë se edhe më tej besojmë në nevojën dhe rolin e këtyre komisioneve, ekzistimi i së cilave është garantuar edhe me Ligjin për vetëqeverisje lokale. Në të vërtetë, obligim ligjor për formimin e tyre kanë 20 komuna, ku përqindja e përfaqësimit të popullatës etnike është më e madhe se 20% nga numri i përgjithshëm i banorëve, ndërsa në praktikë kemi formuar komisione të këtylla në rreth 30 pushtete lokale, që e vërteton gatishmërinë e komunave për zhvillimin e multikulturalizmit dhe shoqërisë multietnike“.

Këtë e theksoi kryetari i BNJVL-së Koce Trajanovski në Konferencën „Sfidat në punën e Komisioneve për marrëdhënie midis bashkësive“ që e organizoi BNJVL më 10 dhjetor, 2010, në hotelin „Kontinental“ në të cilën morrën pjesë, sekretari shtetëror i Sekretariatit për implementimin e Marrëveshjes Kornizë të Ohrit pranë Qeverisë së Republikës së Maqedonisë, z. Ilham Ismani, kryetari i Komitetit parlamentar për marrëdhënie midis bashkësive, Xhevat Ademi, pastaj Tatjana Von Shtajger Veber, drejtoreshë e Agjencionit Zvicërran për bashkëpunim dhe zhvillim (SDC), kryetarët e komunave, kryetarët e këshillave komunale dhe kryetarët e komisioneve për marrëdhënie midis bashkësive, si dhe përfaqësuesit e organizatave joqeveritare të cilët punojnë në fushën e ndërtimit të marrëdhënieve ndëretnike.

–, Data e Konferencës së sotme përshtatet edhe me ditën ndërkombëtare për të drejtat e njeriut, theksoi Xhevat Ademi në fjalimin e tij dhe shtoi se KMMB paraqesin edhe një kontribut të pushteteve lokale për realizim të përsheptuar të dispozitave të Marrëveshjes së Ohrit dhe eurointegrimin e vendit tonë. Ai përmendi se ekziston mosfunksionalitet në punën e KMMB, që në të ardhmen mund të rezultojë edhe në ndryshime të caktuara ligjore në këtë pjesë, por gjithashtu, përmendi se në komuna të caktuara këto komisione duhet të jenë forcë lëvizëse për të gjitha çështjet nga karakteri multinacional në pushtetin lokal dhe garantim për zhvillimin e proceseve demokratike në pushtetin lokal. Për rëndësinë e komisioneve për zhvillimin e decentralizimit në vend dhe realizimin e Marrëveshjes së Ohrit, foli drejtoresha e SDC, Tatjana Von Shtajger Veber, e cila theksoi se Agjencioni edhe më tej do t'a përkrah zhvillimin e këtyre komisioneve që njëkohësisht do të thotë edhe përkrahje të zhvillimit të dialogut multietnik në vend.

Në prezantimin, që u themelua mbi hulumtimet e bëra nga ana e BNJVL-së u theksua se janë formuar 30 komisione, prej të cilave 10 në bazë vullnetare, pa obligim ligjor. Mesatarisht komisionet kanë nga 5 anëtarë, kanë mbajtur nga tri senaca në vit dhe në Këshillin e komunës kanë parashtruar nga një

измени. Во отворената дискусија претседателот на КОМЗ во општина Дебар, ги претстави активностите, при што ја истакна улогата на оваа комисија пред донесувањето на одлуките од општинскиот совет за промена на имиња на улиците во градот. Претставникот од комисијата од општина Куманово, пак, истакна дека неговата комисија веќе има подготвено Акционен план за работа на КОМЗ за 2011 година, каде се детектирани темите и проблемите за кои ќе се дискутира. Исто така има изработено буџет за работа на КОМЗ, а се изборило и за административна поддршка од општинската администрација. Особено беше значајно што во нивната комисија, нема ниту еден член што е истовремено и советник во општината, што е мошне позитивно и во склад со идејата за улогата на овие комисии. Претставници од невладиниот сектор што ја следат работата на комисиите истакнаа дека недостасуваат механизми за обезбедување на континуитет во работењето на овие комисии, дека засега не се обезбедени услови за архивирање на материјалите кои произлегуваат од работата на комисиите, дека советодавната улога што ја имаат овие комисии не секаде се ползува од страна на општинските совети и градоначалниците и дека во одредени општини постои евидентен страв за се пристапи кон формирање на вакви комисии, а како сериозен проблем го потенцираа и политичкото влијание што во одредени комисии го наметнуваат одредени членови. На крајот на конференцијата, како дел од заклучоците беше утврдено дека комисиите имаат потреба ЗЕЛС да им помогне во изработката на урнек на деловник за работа, со цел обезбедување на поголема продуктивност во нивното работење, а ја истакнаа потребата и од дополнително дистрибуирање на прирачниците за КОМЗ, што минатата година ги изработи ЗЕЛС и ги дистрибуираше до комисиите и општините, кои се покажаа како многу ползна алатка за работењето на комисијата.

иницијатива во vit. Ёштё вёрејтур се канё мунгесё тё мјетеве финансиаре dhe nevojё nga ndryshime тё caktuara ligjore. Nё diskutimin e hapur kryetari i KMMB нё komunёn e Dibrёs, i paraqiti aktivitetet me ç'rast theksoi rolin e kёtij komisioni para marrjes sё vendimeve nga kёshilli komunal pёr ndryshimin e emrave тё rrugёve нё qytet. Pёrfaqёsuesi i komisionit nga komuna e Kumanovёs, theksoi se komisioni i tij tashmё ka pёrgatitur Plan Aksional pёr punёn e KMMB pёr vitin 2011, ku janё detektuar temat dhe problemet pёr тё cilat diskutohet. Gjithashtu ka hartuar Buxhet pёr punёn e KMMB ndёrsa kanё luftuar edhe pёr pёrkrahjen administrative nga administrata komunale. Rёndёsi тё vaçantё kishte se нё komisionin e tyre, nuk ka asnjё anёtarё qё njёkohёsisht ёштё edhe anёtar нё kёshillin e komunёs, qё ёштё mjaft pozitive dhe нё pёrputhje me idenё pёr rolin e komisioneve. Pёrfaqёsuesit e sektorit joqeveritar тё cilёt e ndjekin punёn e komisioneve theksuan se mungojnё mekanizma pёr sigurimin e vazhdimёsisё нё punёn e kёtyre komisioneve, se tash pёr tash nuk janё sigururar kushte pёr arkivimin e materialeve qё rrjedhin nga puna e komisioneve, se roli kёshilldhёnёs qё kanё komisionet, jo çdokund shkon нё dobi тё kёshillave komunale dhe kryetarёve тё komunave dhe se нё disa komuna ekziston njё frikё нё qasje тё formimit тё kёtyre komisioneve, ndёrsa si problem serioz e potencuan ndikimin politik qё нё komisione тё caktuara e imponojnё anёtarё тё caktuar. Nё fund тё konferencёs, si pjesё e konkluzioneve u pёrcaktua se komisionet kanё nevojё qё BNJVL t'u ndihmoјё нё hartimin e shembullit pёr rregulloren e punёs, me qёllim sigurimi тё produktivitёt mё тё madh тё punёs sё tyre, ndёrsa theksuan nevojё edhe nga distribuimi plotёsues i doracakёve pёr KMMB, тё cilёt vitin e kaluar i hartoi BNJVL dhe u'a distribuoi komisioneve тё komunave, qё u treguan si mjet mjaft i dobishёm pёr punёn e komisioneve.

Одржан петтиот состанок на ЗКК во Брисел

ЗАБЕЛЕШКИТЕ ОД ИЗВЕШТАЈОТ НА ЕУ ЗА ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЈАТА, ВЕЌЕ СЕ ПРЕДМЕТ НА РАЗГОВОРИ НА ЗЕЛС СО ЦЕНТРАЛНАТА ВЛАСТ

На 14 декември 2010 година во Брисел се одржа петтиот состанок на Заедничкиот консултативен комитет (ЗКК) меѓу Република Македонија и Европската унија, претставуван преку Комитетот на регионите на ЕУ. Четвртиот состанок се одржа во јули оваа година во Скопје. Копретседавачот на ЗКК, Бодкер Андерсен, петтиот состанок го оцени како исклучително успешен, на кој се водеа полезни дискусии и беа разменети взаемно корисни информации.

Во периодот меѓу двете средби, ЗЕЛС и општините спроведоа многу активности, а ЕУ го објави и Извештајот за напредокот на Република Македонија, каде одреден дел е посветен и на оценката за развојот на процесот на децентрализација во земјата. Истакнато беше дека поголем дел од отворените прашања во Извештајот на Европската унија од доменот на локалната власт, се веќе предмет на преговори меѓу ЗЕЛС и Владата на РМ, од кои дел се во фаза на решавање, а за дел интензивно се бараат заеднички решенија. Беа истакнати заложбите на ЗЕЛС за обезбедување поголема финансиска независност на општините и заложбите да се обезбедат услови и преостанатите осум општини што поскоро да влезат во втората фаза од фискалната децентрализација.

ден дел е посветен и на оценката за развојот на процесот на децентрализација во земјата. Истакнато беше дека поголем дел од отворените прашања во Извештајот на Европската унија од доменот на локалната власт, се веќе предмет на преговори меѓу ЗЕЛС и Владата на РМ, од кои дел се во фаза на решавање, а за дел интензивно се бараат заеднички решенија. Беа истакнати заложбите на ЗЕЛС за обезбедување поголема финансиска независност на општините и заложбите да се обезбедат услови и преостанатите осум општини што поскоро да влезат во втората фаза од фискалната децентрализација.

Зоран Алексов, градоначалник на општина Штип и копретседавач со ЗКК, истакна дека ЗЕЛС тренинг центарот –ЗТЦ, пак, го покрива делот за обука на општинските администрации, преку кој за период од една година се обучени над 1000 вработени во ЕЛС. Тој ги истакна и активностите за подигање на високо ниво на концептот „Е-општина“, а говореше и за поддршката што ЗЕЛС ја дава во градењето на капацитетите на комисиите за односи меѓу заедниците, истакнувајќи дека тие се формирани и функционираат не само во 20-те општини, за кои постои законска обврска, туку и во дополнителни 10 општини, кои самоиницијативно ги формирале, со гледувајќи го нивното значење и важност за градење на заеднички соживот на сите етнички заедници. Беше укажано и за напредокот во транспарентно, ефективно и ефикасно работење на општините преку примена на Етичкиот кодекс на однесување на локалните и избрани функционери, примената на европските антикорупциски стандарди на локално ниво, помасовно вклучување на граѓаните во проце-

сите на донесување на одлуки - креирање на т.н. „Форуми на заедниците”, вградување во општинските статuti на начелата од изработените унифицирани документи од страна на ЗЕЛС -План и правилник за јавност во работата на општината.

Посебна сесија за дискусија беше имплементирањето на европските директиви за животна средина во домашното законодавство и нивно спроведување од страна на локалните власти. Владимир Тодоровиќ, градоначалник на општина Центар, и Фати Исени, градоначалник на општина Студеничани, го претставија степенот на примена на „еколошките” европски директиви преку степенот на екипираност

на локално ниво за нивно спроведување, можностите за инвестиции и одржлив развој во животната средина, како и одделните сегменти од исклучителна тежина и надлежност на општините – издавањето на Б-доволите и управувањето со цврст отпад и отпадни води.

Марјан Ристески, градоначалник на општина Прилеп, претстави една од најважните новини во децентрализациониот процес во нашата земја - предавање на државното неизградено градежно земјите на управување од страна на локалните власти. Тоа, како што рече Ристески, ќе придонесе за зголемување на можноста за поголем локален економски развој и инвес-

тиции во општините.

На крајот на состанокот, членовите на македонската делегација согласно истакнаа дека проблемот на Грција со името на Република Македонија, претставува една од основните причини за намалениот обем на инвестиции на локално ниво и апелираа до своите европски колеги да се заложат за негово што поскоро решавање.

Децентрализацијата е динамичен процес, кој секогаш ќе отвори нови прашања, дилеми и теми за дискусија, а присутните го поздравуваат овој вид на разговори и размена на искуства, пред сè, заради напорите што се вложуваат во приближувањето до членство во ЕУ.

U mbajt mbledhja e pestë e KPK, në Bruksel

VËREJTJET NGA RAPORTI I BE-SË PËR DECENTRALIZIMIN, TASHMË JANË LËNDË E BISEDIMEVE TË BNJVL-SË ME PUSHTETIN QËNDROR

Më 14 dhjetor, 2010, në Bruksel u mbajt Komiteti i përbashkët konsultativ (KPK) midis Republikës së Maqedonisë dhe Bashkimit Evropian, i paraqitur përmes Komitetit të rajoneve të BE-së. Mbledhja e katërt u mbajt në korrik këtë vit në Shkup. Ko-ligjëruesi i KPK, Bodker Anderson, mbledhjen e pestë e vlerësoi si mjaft të suksesshme, në të cilën u zhvilluan diskutime të dobishme dhe u shkëmbyen informacione të dobishme.

Në periudhën midis dy takimeve, BNJVL dhe komunat zbatuan shumë aktivitete, ndërsa BE e shpalli edhe Raportin për avancimin e Republikës së Maqedonisë, ku pjesë e caktuar i është dedikuar edhe vlerësimi për zhvillimin e procesit të decentralizimit në vend. U theksua se pjesa më e madhe e çështjeve të hapura nga Raporti i Bashkimit Evropian në lëminë e pushtetit lokal, tashmë janë lëndë e negociatave midis BNJVL-së dhe Qeverisë së R.M. prej të cilave pjesë janë në fazën e zgjidhjes, ndërsa për pjesën tjetër intensivisht kërkohen zgjidhje të përbashkëta. U theksuan përpjekjet e BNJVL-së për sigurimin e pavarësisë më të madhe financiare të komunave dhe përpjekjet që të sigurohen kushte që edhe tetë komunat tjera sa më shpejtë të hyjnë në fazën e dytë të decentralizimit fiskal.

Zoran Aleksov, kryetar i komunës së Shtipit dhe ko-ligjërues në KPK, theksoi se BNJVL Qendra e Trajnimeve-BQT, e mbulon pjesën e trajnimit të administratave ko-

munale, përmes së cilës për një vit janë trajnuar 1000 të punësuar në NJVL. Ai i theksooi edhe aktivitetet për ngritjen e nivelit më të lartë konceptit të „E-komunës”, ndërsa foli edhe për përkrahjen të cilën BNJVL i'a jep ndërtimit të kapaciteteve të komisioneve për marrëdhënie midis bashkësive, duke theksuar se ato janë formuar dhe funksionojnë jo vetëm në 20 komunat për të cilat ekziston obligim ligjor por edhe në 10 komuna tjera plotësuese të cilat me vetiniciativë i formuan duke kuptuar rëndësinë e tyre dhe rëndësinë për ndërtimin e bashkëjetesës së të gjitha bashkësive etnike. U përmend edhe për avancimin në punën transparente, efektive dhe efikase të komunave përmes zbatimit të Kodit Etik të sjelljes së funksionarëve lokal dhe të zgjedhur, zbatimi i standardeve antikorruptive evropiane në nivel lokal, pjesëmarrja më masive e qytetarëve në procesin e vendimmarrjes-krijimin e të a.q. „Forume të bashkësisë”, mbindërtimi i statuteve komunale të parimeve nga dokumentet e hartuara të unifikuara nga ana e BNJVL-së-Plani dhe Rregullorja për transparencë në punën e komunës.

Sesion i veçantë i diskutimit ishte implementimi i direktivave evropiane për mjedis jetësor në legjislativës vendore dhe zbatimin e tyre nga ana e pushteteve lokale. Vladimir Todoroviç, kryetari i komunës Qendër dhe Fati Iseni kryetar i komunës së Studenicanit, e paraqitën nivelin e zbatimi

mit të direktivave „ekologjike” evropiane përmes shkallës së ekipimit në nivel lokal për zbatimin e tyre, mundësitë për investime dhe zhvillimi i qëndrueshëm në mjedisin jetësor, si dhe segmentet e caktuara me peshë të të rëndësishme dhe kompetencë të komunave – dhënia e B-lejeve dhe menaxhimi me mbeturina të ngurta dhe ujërat e ndotura.

Marjan Risteski, kryetar i komunës së Prilepit, e paraqiti njërën prej risive më të rëndësishme në procesin e decentralizimit në vendin tonë- dhënia e tokës shtetërore të pandërtuar ndërtimore në menaxhim të komunave. Kjo siç tha Risteski, do të kontribuojë në zmadhimin e mundësisë për zhvillimin më të madh të ekonomisë lokale dhe investimet në komunat.

Në fund të mbledhjes, anëtarët e delegacionit të Maqedonisë, theksuan se problemi me Greqinë lidhur me emrin e Republikës së Maqedonisë, paraqet njërin ndër arsyt kryesore për zvogëlimin e vëllimit të investimeve në nivel lokal, dhe apelian deri te kolegët e tyre evropian të angazhohen për zgjidhjen e tij sa më të shpejtë.

Decentralizimi është proces dinamik, i cili çdoherë do të hap çështje të reja, dilema dhe tema për diskutim, ndërsa të pranishmit e përshëndetën këtë lloj diskutimesh dhe shkëmbim të përvojave, para se gjithash për shkak të përpjekjeve që bëhen në afrimin deri te anëtarësimi në BE.

ЛОКАЛНИТЕ ВЛАСТИ ЗАИНТЕРЕСИРАНИ ЗА СВОИТЕ ОБВРСКИ ОКОЛУ ЗАШТИТАТА НА ЛИЧНИТЕ ПОДАТОЦИ

На 27 декември 2010 година, во хотелот „Холидеј Ин“, ЗЕЛС во соработка со Дирекцијата за заштита на лични податоци, организира Конференција за поголема информираност на локалната власт за обврските кои произлегуваат од најновите измени во прописите за заштита на личните податоци.

Потпретседателот на ЗЕЛС, Изет Меџити, градоначалник на општина Чаир, во својот говор пред присутните градоначалници и претставници на локалната власт го истакна огромното значење на темата, на која општините треба да ѝ посветат големо внимание и сериозен пристап, бидејќи и една сторена грешка може да биде фатална за нечија судбина. Ја истакна потребата од натамошна континуирана соработка со Дирекцијата, со цел локалните власти да направат сè што е потребно за да не ги повредат граѓаните со кои се во секојдневен контакт. Отвореност за соработка истакна и директорот на Дирекцијата за заштита на лични податоци, Димитар Ѓеорѓиевски кој изрази задоволство што локалните власти изразиле интерес максимално да ги почитуваат законските процедури кои мора да се применуваат со цел да не биде нарушена безбедноста на личните податоци. Потоа присутните се запознаа со правната рамка, поимот и начелата за заштита на личните податоци и со обврските на контролорите. Беа елаборирани содржините на одредени подзаконски акти, меѓу кои Правилникот за технички и организациски мерки за обезбедување тајност и заштита, потоа Правилникот за формата и содржи-

ната на образецот на извествувањето за обработка на личните податоци, со одредбите за образецот за евиденција на извршениот пренос на личните податоци во други држави, како и со начинот на водење на евиденција, а особен интерес имаше и за Правилникот за вршење на видео надзор и Правилникот за содржината и формата на актот за начинот на вршење на видео надзор.

Претставниците од Дирекцијата укажаа дека се озаконува постоењето на офицер-одговорно лице во општината, кое ќе се грижи за реализирање на сите законски обврски за обезбедување на заштита на личните податоци, а предмет на дискусија беа и постапките за собирање на податоците, со цел избегнување на нивната преобемност во однос на целта за која се земаат, потоа роковите за чување на пода-

PUSHTETET LOKALE TË INTERESUARA PËR OBLIGIMET E TYRE RRETH MBROJTJES SË TË DHËNAVE PERSONALE

и лëndojnë qytetarët me të cilët janë në kontakt të përditshëm. Bashkëpunim të hapur theksoi edhe drejtori i Drejtorisë për mbrojtjen e të dhënave personale, Dimitar Gjeorgjievski, i cili shprehu kënaqësi që pushtetet lokale kanë shprehur interesim maksimal t'i respektojnë procedurat ligjore të cilat duhet të zbatohen me qëllim të mos çënohet siguria e të dhënave personale. Pastaj të pranishmit u njohën me kornizën ligjore, nocionin dhe parimet për mbrojtjen e të dhënave personale dhe me obligimet e kontrolluesve. U elaboruan përmbajtjet e akteve të caktuara ndërligjore, midis të cilave Rregullorja për masat teknike dhe organizative për sigurimin fshehtësisë dhe mbrojtjes, pastaj Rregullorja për formën dhe përmbajtjen e formularit për lajmërimin e përpunimit të të dhënave personale, me dispozitat e formularit për evidentimin e transferimit ekzekutiv të të dhënave personale në shtete tjera, si dhe me mënyrën e mbajtjes së evidencës, ndërsa interesim të veçantë kishte edhe për Rregulloren për kryerjen e video-mbikëqyrjes dhe Rregulloren për përmbajtjen edhe formën e aktit për mënyrën e kryerjes së video-mbikëqyrjes.

Përfaqësuesit e Drejtorisë treguan se ligjësohet ekzistimi i oficerit-person përgjegjës në komunë, i cili do të përkujdeset për realizimin e të gjitha obligimeve ligjore për sigurimin e mbrojtjes së të dhënave personale, ndërsa lëndë diskutimi ishin edhe procedurat për mbledhjen e të dhënave, me qëllim tejkalimi të vëllimit lidhur me qëllimin për të cilin merren, prandaj afatet

Më 27 dhjetor, 2010, në hotelin „Holidej In“, BNJVL në bashkëpunim me Drejtorinë për mbrojtjen e të dhënave personale, organizon Konferencë për informim më të madh të pushteteve lokale për obligimet që rrjedhin nga ndryshimet më të reja në dispozitat për mbrojtjen e të dhënave personale.

Nënkryetari i BNJVL-së, Izet Mexhiti, kryetar i komunës së Çairit, në fjalimin e tij para kryetarëve të pranishëm dhe përfaqësuesve të pushtetit lokal e theksoi rëndësinë mjaft të madhe të temës, së cilës komunat duhet t'i kushtojnë vëmendje të veçantë dhe qasje serioze sepse një gabim i bërë mund të jetë fatal për fatin e dikujt. E theksoi nevojën e bashkëpunimit të mëtejshëm me Drejtorinë, me qëllim që pushtetet lokale të bëjnë çdo gjë që është e nevojshme të mos

тоците и начините на нивно поништување, како на пишаната така и на електронската документација, елиминирање на злоупотребите при видео надзор, а се говореше и за предвидените прекршочни санкции во случај на направена злоупотреба. На конференцијата, локалните власти имаат можност да се информираат и за заштитата на личните податоци поврзани со имплементирањето на новите закони од областа на градежното земјиште и урбанизмот.

për mbrojtjen e të dhënave dhe mënyra e anulimit të tyre, si në dokumentacionin e shkruar ashtu edhe në atë elektronik, eliminiimi i keqtrajtimeve gjatë video-mbikëqyrjes, ndërsa u fol edhe për sanksionet kundërvajtëse në rast të keqpërdorimit të bërë. Në konferencë, pushtetet lokale kishin mundësi, të informohen edhe për mbrojtjen e të dhënave personale lidhur me implementimin e ligjeve të reja në lëminë e tokës ndërtimore dhe urbanizmit.

СОРАБОТКА НА ЗЕЛС СО ИТАЛИЈАНСКАТА АСОЦИЈАЦИЈА НА ОПШТИНИТЕ- АНЦИ

Во периодот од 14 до 16 декември 2010 година претставници на ЗЕЛС реализираа посета на италијанската асоцијација на општините од Италија - АНЦИ. Посетата беше организирана во рамките на регионалниот проект SeeNet, кој италијанската асоцијација го реализира веќе неколку години вклучувајќи општини од регионот. Покрај ЗЕЛС беа поканети и неколку асоцијации од регионот како Србија, Косово, Албанија, Хрватска, Босна и Херцеговина, како и претставници од НАЛАС. Целта на посетата беше изнаоѓањето на заеднички теми и прашања по кои би се остварила соработка на сите овие асоцијации со италијанската асоцијација на општини, а во рамките на постоечкиот проект SeeNet. По заедничките разговори се заклучи дека заедничка тема на која би можела да се оствари соработка во иднина претставува одржливиот туризам како клучен елемент за одржлив регионален, еколошки, економски и социјален развој. За таа цел следната година би

се организираа заедничка конференција на оваа тема, потоа неколку работилници во чии рамки би се идентификувале проблемите, предизвиците и предностите на сите вклучени земји и на крајот би се излегло со документ со цел подобрување на целокупните околности за развој на туризмот. Тој документ би се претставил пред Владите на сите вклучени земји во проектот како и другите чинители кои делуваат на ова поле. Секако важен сегмент остануваат размената на добри практики и вмрежувањето.

BASHKËPUNIM I BNJVL-SË ME ASOCIACIONIN ITALIAN TË KOMUNAVE – ANCI

Në periudhën prej 14 deri më 16 dhjetor 2010, përfaqësuesit e BNJVL-së realizuan vizitë në Asociacionin Italian të komunave të Italisë-ANCI. Vizita u organizua në kuadër të projektit rajonal SeeNet, të cilin Asociacioni Italian e realizon tashmë disa vite duke përfshirë komunat nga rajoni. Krahas BNJVL-së të ftuar ishin edhe disa asociacione nga rajoni si: Serbia, Kosova, Shqipëria, Kroacia, Bosnja dhe Hercegovina si dhe përfaqësues të NALAS. Qëllimi i vizitës ishte gjetja e temave dhe çështjeve të përbashkëta përmes së cilave do të re-

alizohej bashkëpunim i të gjitha këtyre asociacioneve me asociacionin italian të komunav, ndërsa në kuadër të projektit ekzistues SeeNet. Pas diskutimeve të përbashkëta u konkludua se tema e përbashkët me të cilën do të mund të realizohet bashkëpunimi në të ardhmen paraqet turizmi i qëndrueshëm si element kyç për zhvillim të qëndrueshëm rajonal, ekologjik, ekonomik dhe social. Për këtë qëllim vitin e ardhshëm do të organizohet konferencë e përbashkët mbi këtë temë, pastaj disa punëtori në kuadër të së cilave do të identifikoheshin problemet, sfidat dhe përparësitë e të gjitha vendeve të përfshira dhe në fund do të paraqitej dokument me qëllim të përmirësimit të rrethave të përgjithshme për zhvillim të turizmit. Ky dokument do të paraqitej para Qeverive të të gjitha vendeve të përfshira në projekt si dhe faktorëve tjerë të cilët veprojnë në këtë lëmi. Gjithashtu segment i rëndësishëm ngelet shkëmbimi i praktikave të mira dhe rrjetëzimi.

ДЕМИРХИСАРСКА ПРЕДНОВОГОДИШНА РАЗГЛЕДНИЦА

Локалната самоуправа и оваа година, по примерот на поголемите градови, се погрижи градот Демир Хисар да го украси со новогодишни мотиви што светат во разни бои, а се поставени на најфреквентната улица Битољска и пред зградата на општината. Сето ова придонесува за поубава предпразнична атмосфера, особено во вечерните часови.

Традиционалното предновогодишно патување на Дедо Мраз нема да ја заобиколи детската градинка „2 – ри Септември“. Во весела атмосфера, професионални артисти од Битољскиот народен театар ќе изведат новогодишна претстава, а Дедо Мраз ќе им ги подели новогодишните пакетчиња. Демирхисарци немаат навика за заедничка прослава под отворено небо и традиционално ја прославуваат во своите домови и во друштво со своите најблиски. Во предвечерието на доаѓањето на Новата Година се очекува најспектакуларно да биде во Домот на културата. Под покровителство на градоначалникот Тони Ангелевски, годинава по втор пат ќе се одржи детскиот новогодишен забавно – музички хепенинг. Повеќе од 250 дечиња и уште толку нивни придружници од скоро сите населени места во општината, ќе присуствуваат на оваа манифестација, на која што нивните повозрасни другарчиња од сите училишта и градинката ќе изведат богата новогодишна програма, а Дедо Мраз ќе дели слатки подароци.

Во овој период на ситнење на последните денови од старата година и на неизвесности што го следат годинашниот откуп на тутунот, демирхисарци исто така со нетрпение ги очекуваат големите поновогодишни верски празнувања на Бадник, Божик, Василица и Богојавление.

KARTOLINA E DEMIR HISARIT PARA VITIT TË RI

Vetëqeverisja lokale edhe këtë vit, sipas shembullit të qyteteve më të mëdha, u kujdes që qyteti i Demir Hisarit të stoliset me motive të Vitit të Ri që shkëlqejnë në ngjyra të ndryshme, ndërsa janë vendosur në rrugën më frekuentuese – „Bitollska“ dhe para ndërtesës së komunës. E tërë kjo kontribuon për një atmosferë të bukur festive, veçanërisht në orët e mbrëmjes.

Udhëtimi tradicional i Baba Dimrit para vitit të ri, do t'a vizitohet çerdhen për fëmijë „2 Shtatori“. Në atmosferë kremtuese, artistët profesionistë nga Teatri Ndërkombëtar i Manastirit do të mbajnë shfaqje për Vitin e Ri, ndërsa Baba Dimri do t'u shpërndajë paketa. Demirhisarasit nuk e kanë traditë që të kremtojnë së bashku ndër qiell të hapur, dhe tradicionalisht e festojnë në shtëpitë e tyre të shoqëruar nga më të afërmit. Në mbrëmjen e ardhjes së Vitit të Ri, pritet që më spektakulare të jetë Shtëpia e Kulturës. Nën patronazhin e kryetarit Toni Angeleski, këtë vit për herë të dytë do të mbahet hepingu argëtues-muzikor për fëmijët me rastin e Vitit të Ri. Më tepër se 250 fëmijë dhe shoqëruesit e tyre nga po thuaj se të gjitha vendet e banuara në komunë, do të marrin pjesë në këtë manifestim në të cilin shokët e tyre pak më të rritur nga shkollat dhe çerdhet do të mbajnë program të pasur për Vitin e Ri, ndërsa Baba Dimri do t'u shpërndajë dhurata të këndshme.

Në këtë periudhë të ditëve të fundit të vitit të vjetër dhe pasigurive që ndjekin blerjen e sivjeshme të duhanit, demirhisarasit gjuthashtu me padurim i presin Festat e mëdha të Fundvitit.

ОПШТИНА ВЕНИЦА ОДВОИ СКРОМНИ СРЕДСТВА ЗА ДОЧЕК НА НОВАТА 2011 ГОДИНА

Советот на општина Веница изгласа скромни средства за дочек на новогодишната ноќ, во висина од околу 194 000 денари, во согласност со расположливиот буџет кој сè уште е лимитиран заради блокираната жиро сметка.

Новогодишните елки на плоштадот „Ангел Венички“ се декор кој е добра провокација за новогодишна фотосесија за секој случаен минувач. За прв пат конкуренцијата во новогодишното украсување на домовите, продавниците, јавните и стопанските објекти е со дополнителен стимул, бидејќи општината подготви награди за трите најкреативни објекти, што ќе ги врачи градоначалникот Емил Дончев. Скромни подароци традиционално ќе добијат дежурните служби на 31 декември, а општина Веница обезбеди и пакетчиња за децата од двете градинки и од центарот за посебни потреби, кои подготвија новогодишни приредби. И годинава традиционално, општина Веница организира дочек на Новата 2011 година, за своите граѓани, кои на плоштадот „Ангел Венички“ ќе ги забавува реномираниот ромски оркестар од градот.

KOMUNA E VINIÇËS NDAU MJETE MODESTE PËR PRITJEN E VITIT TË RI 2011

Këshilli i komunës së Viniçës votoi mjete modeste për pritjen e mbrëmjes së Vitit të Ri, në lartësi prej rreth 194 000 denarësh, konform buxhetit në dispozicion, i cili ende është i limituar për shkak të zhiri-llogarisë së bllokuar.

Bredhat e Vitit të Ri në sheshin „Angell Viniçki“ janë dekor që paraqet një provokim të mirë për fotosesion të Vitit të Ri për çdo kalimtar. Për herë të parë konkurenca e stolisjes së shtëpive, shitoreve, objekteve publike dhe afariste dhe janë stimul plotësues sepse komuna përgatiti çmime për tre objektet më kreative, që do t'i dorëzojë kryetari i komunës Emill Donçev. Dhurata modeste tradicionalisht do të marrin edhe shërbimet kujdestare më 31 dhjetor, ndërsa komuna e Viniçës siguroi paketa për fëmijët nga të dy çerdhet dhe qendrën për nevoja të veçanta, të cilët përgatitën shfaqje për Vitin e Ri. Edhe këtë vit tradicionalisht komuna e Viniçës organizon pritje të Vitit të Ri 2011, për qytetarët e saj, të cilët në sheshin „Angell Viniçki“ do t'i argëtojnë orkestri me renome i romëve nga qyteti.

 ЗЕЛС

*vi irosakujva mnogu
zdravje, sreca i uspeh vo
Novajia 2011 godina*

 BNJVL

*ju deshiron shumë
shëndet, fat dhe sukses në
vitin e ri 2011*

Користете ја електричната енергија разумно

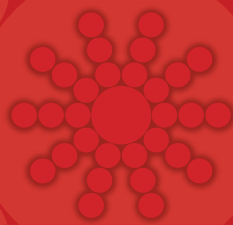
Поставете ги телевизорот, музичкиот систем и ДВД-то на еден приклучок и со само еден потег исклучете ги кога ќе излезете од собата. На тој начин ја намалувате потрошувачката на електрична енергија.
EVN Македонија, секогаш тука за вас.

Повеќе совети на www.evn.mk или на **0890 12345**

EVN
macedonia

ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА - ЗЕЛС

тел. +389 (0)2 30 99 033 / факс: +389 (0)2 30 61 994
ул. Женевска бб, п.фах 32, 1000 Скопје, Република Македонија
www.zels.org.mk . contact@zels.org.mk

BASHKËSIA E NJËSIVE TË VETËQEVERISJES LOKALE TË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË - BNJVL

tel. +389 (0)2 30 99 033 / fax: +389 (0)2 30 61 994
rruga. Zhenevska p.n., F.P. 32, 1000 Shkup, Republika e Maqedonisë
contact@zels.org.mk , www.zels.org.mk